Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ,
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 214 (13.476).
20 СЕНТЯБРЬ 1966 йил
СЕШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ҲАММА ПАХТА ТЕРИМИГА!

КОЛХОЗ РАИСИ

Колхоз раиси — социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг раҳбари, ташкилотчиси. Ҳамма жойда деҳқон хонадонининг сардори — раис отанинг номи фахр-ифтихор билан тилга олинади, чунки бу мўътабар зот улуғ Ленин кашф этган янги коллектив хўжаликнинг бошлиғи, қишлоқда партия сиёсатини рўёбга чиқарувчидир. Колхозчилар оммаси унга иззат-ҳурмат ва ишонч билдириб, олий демократик принциплар асосида катта хўжаликка бошлиқ қилиб сайлайдилар ва ўзлари меҳнат қилиб пешана тери тўкиб яратган беҳисоб бойликларини, хўжалик тақдирини унга ишониб топшириб қўядилар.

Ишнинг кўзини билган, тадбиркор, софдил, ҳалол, ақл-заковатли колхоз раиси бу ишончни оқлаш йўлида жон фидо этиб ишлайди, изланади, хўжаликни мустаҳкамлаш, комплекс ривожлантириш ҳақида қайғуради, мўл ҳосил етиштириш йўлларини ахтаради, прогрессив усулларни жорий этиш, колхозчилар фаровонлигини оширишни ўйлайди, партиямиз белгилаб берган улкан режаларни ҳаётга тадбиқ этиш учун тинмай курашади.

Серқуёш республикамизда партия, халқ ишончига сазовор бўлган бундай жонкуяр, тадбиркор, меҳригиё ташкилотчи раислар кўп. Ўзбекистон партия ташкилотининг энг катта хизматларидан бири шуки, у қишлоқ хўжалиги артелини моҳирлик билан бошқарадиган раҳбар кадрларнинг жуда катта армиясини тарбиялаб камол топтирди. Улар қишлоқ хўжалигимизнинг ҳамма соҳаларида муваффақиятли ишлаб, эл бойлигига — бойлик қўшмоқдалар, КПСС XXIII съезди қарорларини ҳаётга жорий этишда оммага бошчилик қилмоқдалар.

Бир неча йиллар давомида қишлоқ хўжалигимизда донг таратиб келган колхоз тузумининг ташкилотчиларидан бири, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони марҳум Ҳамроқул Турсунқуловнинг мўътабар номини республикамизда зўр ифтихор ва ҳурмат билан тилга оладилар. Афсоналар қиссасида ҳамоҳанг бўлган Мирзачўлнинг қўриқ ерларида қудратли хўжаликка айланган «Коммунизм» колхозига бошчилик қилаётган камтарин, меҳрибон раисларимиздан Турсунбой Латиповни ким танимайди, дейсиз? Сирдарё районидаги Ленин номли колхознинг раиси Назира Йўлдошеванични! Узларининг инсоний фазилатлари, олижаноб меҳнатлари, халққа қандай хизмат кўрсатишнинг ёрқин намуналарини намоён этаётган бундай раисларимиз кўп ва улар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Раис — колхозчиларнинг умумий йиғилиши томонидан сайлаб қўйилади. Бу колхоз демократиясининг хусусиятидир. Хўжаликнинг ташкилий жиҳатдан бундай бошқарилиши колхоз тузумининг ҳаётийлигини, коллектив хўжаликка уюшган меҳнат аҳли ҳуқуқлари ва бурчларининг, унда раҳбарлик қилувчи кишилар ҳақ-ҳуқуқлари ҳамда вазифаларининг қонуний мужассамлантирилишининг намунасидир. Демак колхозчиларнинг иродаси билан хўжаликка бошлиқ этиб сайланган раиснинг вазифаси, бурчи муқаддас ва шарафли, шу билан бирга ғоят масъулиятлидир.

Халқ томонидан сайланиш — халқ ишончига сазовор бўлиш демакдир. Бу — халқ олдида ғоят катта масъулиятни сезиб, юксак ишонч даражасида бўлишни тақозо этади. Раис ўзининг фақат иш билармонлиги билангина эмас, хулқ-атвори, юриш-туриши, поклиги, софдиллиги, камтарлиги билан ҳам барчага ибрат кўрсатиши, қишлоқ меҳнаткашларининг қалбига йўл топа билиши, кишиларга нисбатан меҳрибон ва дилкаш бўлиши лозим. Кишиларни камситиш, дилига озор бериш, қўрқитиш, амалпарастлик, бепарволик хўжалик хонадони отахонининг хусусиятига сира сиғмайдиган энг ёмон, ярамас одатлардир.

Камтарлик, олижаноблик, покизалик умуман совет кишиларига хос фазилатдир. Юксак коммунистик одоб ва ахлоқ эгаси бўлган олижаноб, меҳнатсевар кишилар ҳаммавақт, қандай аҳволда, қандай лавозим ва даражада бўлишларидан қатъи назар, даставвал улар халқ хизматкоридирлар. Ҳақиқий камтарлик, ўзининг шахсига бино қўймаслик, манманликка берилмаслик, шуҳрат кетидан қувмаслик, ютуқдан эсанкирамаслик колхоз раисининг фазилатидир. Фан ва илғор тажрибага асосланиш, активларга, коммунистларга, донишманд деҳқонларга таяниб ишлаш — колхоз раҳбарининг обрўсига-обрў қўшади, уни улуғлайди.

Шундай раислар ҳам борки, улар умум коллектив меҳнати туфайли эришилган муваффақиятларни уялмай-нетмай ўз фаолиятларининг маҳсули деб билиб ҳовлиқиб кетадилар, эсанкирайдилар, босар-тусарларини билмай қоладилар, қандайдир шуҳрат соясида ҳатто энг ёмон ишлар қилишгача бориб етадилар.

Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг собиқ раиси Мамадали Икромов ана шундай шахслардан бўлиб чиқди. Партия, ҳукумат ва халқ ишончини амалда оқламади, шуҳрат соясида инсоф ва виждонини тарк этди. Колхоз меҳнаткашларининг жасорати, шижоати туфайли бу хўжалик юксала борди. Шу сабаблигина М. Икромовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Колхозчилар унга ишонч билдириб, республикамиз олий давлат органига депутат қилиб сайлашди. Ҳаё, одоб, андишадан юз ўгирган Икромов шу ишонч ва муҳаббатни оёқ ости қилди. Энг ифлос, ярамас йўлга кириб кетди. У ўз ҳамқишлоқларининг иззат-ҳурматини топтади, уларни ҳақоратлади, ўз балоки нафси йўлида ҳар қандай алчоқлик ва пастқашлик қилишдан тортинмади. Кўпчилик даромади ҳисобига қурилган колхоз боғидан ўз шахсий манфаати йўлида кўпроқ фойдаланди, айш-ишратга берилиб кетди. Айрим қиз-жувонларнинг ору-номусини ҳақорат остига олди. Шу райондаги Карл Маркс номли колхоз раиси Исмоил Йўлдошев, Чуст районидаги Энгельс номли колхознинг собиқ раиси Неъматулла Бозоровлар ҳам нияти бузуқ Икромовга тақлид қилиб, унинг разил қилмишларига шерик бўлдилар.

Бу колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари, қолаберса район партия комитети юз тубан кетган, ёмонликка юз тутган коммунист, колхоз раиси деган юксак номга доғ туширган бундай кишиларни тийиб қўймадилар, уларнинг хатарли, ифлос йўлдан бораётганликларини ўз вақтида фош этиб ташламадилар, аксинча уларнинг соясига сажда қилиб юрдилар, танқид ва ўз-ўзини танқидни, партиявий контролни бўшаштириб юбордилар.

Колхоз бошланғич партия ташкилоти — қишлоқ меҳнаткашларининг етакчиси, раҳбари, тарбиячисидир. Қишлоқ ҳаётининг барча туб, ҳаётий, моддий-маданий, сиёсий масалалари шу ташкилот томонидан амалга оширилади ва йўналтириб турилади. Баъзан шундай бўладики, айрим колхозларда бошланғич партия ташкилотлари ўз мавқелари даражасида турмайдилар, сиёсий-тарбиявий ишларни четлаб ўтиб, фақат хўжалик ишларига берилиб кетадилар. Бошланғич партия ташкилотининг секретари эса колхоз раисининг буйруқларини бажарувчи ёрдамчига айланиб қолади. Бунга баъзан район партия комитетларининг ўзлари ҳам сабабчи бўладилар. Райком секретарлари колхозларда бўлганларида раислар билан бевосита ишни ҳал этиб, бошланғич партия ташкилотлари секретарлари билан гаплашишни, уларга йўл-йўриқлар беришни эсларидан чиқариб қўядилар. Айрим райком ходимларининг қон-қонига сингиб кетган бундай нотўғри ҳатти-ҳаракатларга чек қўйиш керак.

КПСС XXIII съезди кўрсатиб ўтганидек, коммунистларнинг фикри ва таклифларига кўпроқ эътибор бериш ва ҳурмат қилиш зарур; партия ташкилоти партия Уставининг талабларидан чекинишга йўл қўйган ҳар бир коммунистнинг хатосини ўз вақтида тўғрилаш, ишдаги камчиликларнинг кўпайиб кетишига йўл қўймаслик имкониятига эга бўлмоғи учун танқид ва ўз-ўзини танқидни кенгайтирадиган шароит яратиб бериш зарур. Танқидни бўғувчиларни энг қаттиқ жавобгарликка тортиш керак.

КПСС XXIII съезди қарорларини оғишмай амалга ошириш, партия ҳаётининг ленинча нормаларини изчиллик билан қўллаш ҳар бир партия ташкилотининг, коммунистнинг муқаддас бурчидир.

Ҳамма хўжаликларда бошланғич партия ташкилотларининг ролини кескин ошириш, уларнинг сиёсий ва ташкилотчилик, етакчилик фаолиятларини кучайтириш — область, район партия комитетларининг энг муҳим вазифасидир.

Колхоз раиси ўз билим доирасини кенгайтириши, хўжаликни кўтаришга ёрдам берадиган фан ва илғор тажрибани тинмай ўрганиши ва жорий этиши, марксча-ленинча фан асосларини, революцион назарияни эгаллаши зарур. Баъзан шундай ҳолларга ҳам дуч келамизки, колхоз раислари ҳатто партия сиёсий ўқувига ҳам қатнашмайдилар. Партия интизоми ҳамма учун, раҳбарлар учун ҳам, оддий ходимлар учун ҳам бирдир. Партия комитетлари ҳар бир раиснинг, колхоз раҳбар ходимларининг ўқиши, ўз билим даражасини ошириши ҳақида ғамхўрлик қилишлари лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган IV Пленуми қишлоқда турмуш маданиятини юксалтириш ва жамоат чорвачилигини ривожлантириш масалаларини кенг муҳокама қилди ва тегишли тадбирлар белгилади. Пленум ишлаб чиққан тадбирларни амалга ошириш колхоз раҳбарларидан моҳирлик билан, ақл-идрок ва ташаббус билан иш тутишни талаб этади.

Колхозчилар ҳақида, ҳар бир хонадоннинг маданий-маиший аҳволи тўғрисида ғамхўрлик қилиш — колхоз раисининг биринчи даражали вазифасидир. Қишлоқ ободончилиги, қишлоқда савдо маданиятини ошириш, уй-жой қурилиши, водопровод, канализация, дорихона, касалхона, мактаб, болалар муассасаларининг тармоқларини кенгайтириш, маданий-маиший масалалар, хуллас инсон ҳаёти, бахт-саодати учун, коммунизм улуғ ишининг тантанаси учун нимаики зарур бўлса ҳаммаси колхоз раиси, правление аъзоларининг эътиборидан сира четда қолмаслиги лозим. Бошланғич партия ташкилоти бу ишларга бош-қош бўлиши, раҳнамолик қилиши лозим.

Раис — колхоз қишлоғининг отахони, меҳрибон мураббийсидир. Унинг обрў-эътибори, иззат-ҳурмати халққа, оммага яқинлигида, садоқат билан хизмат қилишида намоён бўлади. У коммунизм улуғ ишига, халқ, партия ишига садоқатли кишидир. Коллектив хўжаликнинг ҳартарафлама гуркираб ривож топиши — шу отахонларимизнинг жўшқин меҳнатига, ғайрат жасоратига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Бизнинг колхоз раисларимиз улуғ замонамиз ва унинг юксак талаблари даражасида туриб, социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг, севикли пахтачилигимизнинг равнақи йўлида, қишлоқ меҳнаткашларининг бахт-саодати, фаровонлиги йўлида ҳормай-толмай курашмоқдалар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Етти йиллик планнинг ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноатини ривожлантириш соҳасидаги топшириқларини бажаришда эришилган катта муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиуми саноатнинг ана шу тармоқлари ходимларидан бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берди.

Ходимларнинг катта бир группаси СССР орденлари ва медаллари билан мукофотланди. (ТАСС).

МАШИНА ТЕРИМИ ҲИСОБИГА

Бўка районидан редакциямизга телефон қилиб, Тимирязев номли колхознинг Абдуқодир Хўжаев бошлиқ комплекс механизациялашган звеноси давлатга пахта сотиш планини муваффақиятли бажарганлигини маълум қилишди. 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан биринчи теримдаёқ 23 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди. План ҳаммаси бўлиб 6 иш кунида адо этилди. Бунга бешта «зангори кема» юксак унум билан ишлатилганлиги туфайли эришилди. План нуқул машина терими ҳисобига бажарилди. Звено бошлиғи Абдуқодир Хўжаевнинг ўзи олти кунда 32 тонна, механик-ҳайдовчилардан Жумабой Ҳомидов ва Рашид Раззоқов ўртоқлар 30-31 тоннадан пахта теришди.

Звено даласида ҳали ҳосил мўл. Звено аъзолари буни ҳисобга олиб, йил бошида ваъда қилинганидек ҳосилдорликни 30 центнер эмас, балки 35 центнерга етказиш ва даладаги ҳосилнинг ҳаммасини яқин кунлар ичида тўла териб олишга сўз бердилар.

КУНИГА 7 ТОННАДАН

Фарғонадаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозида республикада хизмат кўрсатган механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон Кенжаев ўз «зангори кемаси»ни пахтазорга чиқарди. У, тўрт қаторли янги «Ўзбекистон» комбайни билан биринчи марта пахта термоқда.

Кенжаев терим мавсумининг дастлабки кунларидаёқ бункердан 7 тоннагача пахта тўкмоқда. У, 250 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган. Донгдор механизатор бошлиқ бригада пахтазорларида етиштирилган мўл ҳосил 53 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнерга етказиб «оқ олтин» териб олиш имконини беради. Кенжаев ўз ўртоқлари билан бирга бутун майдондаги пахтани 12 кун ичида териб олишга сўз берди.

(ЎзТАГ).

ТЎРТ КУНДА

Жарқўрғон районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг Мингзиё Раҳимова бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси пахта тайёрлаш планини тўрт кунда бажариб қўйди. Бригаданинг 54 гектарлик участкасида пахта қийғос очилганлиги колхоз правлениесини бу участкага олтита пахта териш агрегатини келтиришга даъват этди.

Топшириқ бажарилди. Ҳозир бригада участкасида икки машина қолдирилди. Бу машиналар билан 25 сентябргача бутун ҳосил териб олинади. Ҳар гектар ердан 45 центнердан пахта йиғиштириб олиш кўзда тутилмоқда.

Механизаторларнинг жуда яхши ишлаётганлиги ҳақида Шеробод даштидан ҳам хушхабар келди. Қўриқ ердаги «Советобод» совхозининг механик-ҳайдовчиси Қурбон Хушбоқов 12 сентябрь куни ўз машинаси бункеридан 8 тонна, 13 сентябрда эса 9 тонна пахта тўкди, сўнгра бир кунда 10 тоннага етказиб пахта терадиган бўлди. У, шу вақтгача 60 тоннадан кўпроқ «оқ олтин» териб берди.

Сурхондарё область, Шеробод районидаги «Комсомолобод» совхозида ҳосил йиғим-терими суръати кун сайин тезлаштириляпти. Далада юзлаб теримчилар билан бир қаторда, ўнлаб «зангори кема»лар жавлон уряпти. УзТАГ мухбири Х. Исроилов совхоз далаларида бўлиб, илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчиларни расмга олди. Юқоридаги суратда бу йил етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машинада териш учун курашаётган 3- бўлим даласида машина терими пайти. Ўртадаги суратда мавсумда 12 тонна пахта териш мажбуриятини олиб, кунига хирмонга 150-160 килограммдан пахта тўкаётган кўпминг килограммчи теримчи Шарофат Йўлдошева. Пастдаги суратда эса мавсумда 150 тонна пахта териш ҳақида берган ваъдасининг устидан чиқиш мақсадида кунига 2-2,5 тоннадан пахта тераётган пешқадам механик-ҳайдовчи Қудрат Уринов.

ЖАСОРАТ КЎРСАТИНГ, ҲАРБИЙ БИНОКОРЛАР!

СЕРГИЛИ УЙ-ЖОЙ МАССИВИ ҚУРИЛИШИДАГИ ҲАРБИЙ БИНОКОРЛАРГА — СОВЕТ АРМИЯСИ СОЛДАТЛАРИ, СЕРЖАНТЛАРИ ВА ОФИЦЕРЛАРИ, ИШЧИЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА

Қадрли ўртоқлар!

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети сиз, шонли ҳарбий бинокорларга КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатиш бўйича топшириқларини бажаришда актив қатнашаётганликларингиз учун, фидокорона меҳнатингиз учун чуқур миннатдорчилик изҳор қиладилар.

Шуниси қувончлики, сизлар бу муҳим топшириқни бажаришда ўз ватанпарварлик ва интернационал бурчингизни чуқур ҳис қилмоқдасизлар, қурилиш ишлари фронтини кун сайин кенгайтирмоқдасизлар, ўз меҳнат ютуқларингизга янги-янги ютуқлар қўшяпсизлар. Табиий офат оқибатларига қарши курашда минглаб ҳарбий бинокорлар, Совет армиясининг ишчи ва хизматчилари меҳнат жасорати ва қаҳрамонлик намуналарини, юксак интизомлилик ва уюшқоқлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Сизларнинг қўлларингиз билан Сергилида 150 минг квадратметр саҳнли уй-жой массиви қад кўтармоқда. У тез орада гўзал, обод шаҳарга айланади, шонли қаҳрамонлик, дўстлик ва тинчлик шаҳри — Тошкентнинг муносиб йўлдоши бўлиб қолади. Сизлар қисқа вақт ичида 200 дан кўпроқ шинам уй-жойни фойдаланишга тайёрладингизлар ва яна 600 га яқин уйни қуряпсизлар. Сизлар 180 километр инженерлик тармоқлари барпо этдингизлар, 120 минг квадрат метрдан кўпроқ йўлга асфальт етказдингизлар. Маданий-маиший объектлар қурилиши кенг тус олмоқда.

Бу — зилзила оқибатларига қарши умумхалқ курашига, бошпанасиз қолган тошкентликларни уй-жой билан таъминлаш ишига катта ҳиссадир.

Лекин эришилган ютуқлар билан чекланиб қолиш мумкин эмас. Сизларнинг олдингизда ҳали кўпгина вазифалар турибди. Уларни бажариш жуда кўп куч ва ғайрат, қаҳрамонона меҳнат талаб қилади.

Вақт кутиб турмайди. У бизни тобора шоширмоқда, қурилиш ишлари суръатини янада тезлатишни талаб қилмоқда. Ахир қор-ёмғирли, совуқ кунлар яқинлашиб қоляпти. Эрта-индин қиш келади. Ваҳоланки минглаб тошкентликлар оиласи ҳамон бошпанасиз, палаткаларда яшамоқда. Улар қийинчиликлар ва камчиликларни мардона енгишяпти, сизлар қураётган уй-жойларни орзиқиб кутишяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Сергили йўлдош-шаҳрини қураётган Совет Армиясининг барча ҳарбий бинокорлари, ишчилари ва хизматчиларини, барча қурилиш бўлинмаларининг партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларини шу йил 1 ноябргача 100 минг квадрат метр уй-жойнинг фойдаланишга топширилишини таъминлаш ва уй-жой массиви қурилишини 1966 йилда тўла тугаллаш учун бутун куч ғайратларини сарфлашга чақиради.

Бу вазифани амалга ошириш учун куч ва ғайратларингизни сира аямайсизлар, ҳукумат топшириқларини, ўз зиммаларингизга олган социалистик мажбуриятларни юксак сифатли ва белгиланган муддатларда шараф билан бажарасизлар, бу умумхалқ ишига ўзларингизнинг бутун маҳоратингизни, бутун қалб ҳароратингизни сарфлайсизлар ҳамда шонли меҳнат ғалабаларини қўлга киритасизлар деб қатъий ишонч билдирамиз.

Улуғ Совет Ватанимизнинг манфаатлари йўлида меҳнатда ва хизматда сизларга қалбдан янги-янги ютуқлар тилаймиз!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

Расмий хабарлар

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ СОФИЯГА КЕЛДИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан дўстлик визити билан Болгария Халқ Республикасига жўнаб кетди. КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга жўнади.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, шу куниёқ дўстлик визити билан Софияга келди. КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов ҳам Л. И. Брежнев билан бирга бу ерга келди.

София аэродромида Л. И. Брежнев ва Ю. В. Андроповни Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Тодор Живков, Болгария Коммунистик Партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, Марказий Комитет секретарлари ва аъзолари ҳамда бошқа партия масъул ходимлари, шунингдек София жамоатчилигининг неча минглаб вакиллари кутиб олдилар.

МИННАТДОРЧИЛИК

Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Николае Чаушеску, Румыния Социалистик Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Киву Стойка, Румыния Социалистик Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ион Георге Маурер Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин ўртоқлар номига телеграмма юбориб, Румыния фашистлар зулмидан озод қилинганлигининг 22 йиллиги муносабати билан йўллаган самимий қутловлари ва истаклари учун Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитети, Румыния Социалистик Республикаси Давлат кенгаши, Министрлар Совети ва бутун румин халқи номидан сидқидилдан миннатдорчилик изҳор қилдилар. (ТАСС).

Ҳарбий бинокорлар муваффақияти

Тошкентда зилзила оқибатларини тугатишда қатнашаётган ҳарбий бинокорлар ўртасида август ойидаги социалистик мусобақа якунлари чиқарилди.

Офицерлардан С. Е. Рижков ва Н. Н. Ушаков бошчилик қилаётган бўлинмалар ҳаммадан яхши меҳнат қилдилар. Илғор бинокорларга Тошкент шаҳар партия комитети, шаҳар совети ижроия комитети ва «Главташкентстрой»нинг кўчма Қизил байроқлари, шунингдек пул мукофотлари берилди.

Офицер И. Г. Раев бошчилик қилаётган ҳарбий-қурилиш отрядининг шахсий состави август ойида яхши ишлаганлиги қайд қилиб ўтилди.

Москва ва Ленинград ҳарбий округлари қурилиш бошқармаларининг офицерлардан И. С. Воронов ва Ю. Т. Дринь бошлиқ бўлинмалар Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Главвоенстрой ишлаб чиқариш-идора қилиш бошқармасининг кўчма Қизил байроқларига ҳамда пул мукофотларига сазовор бўлди.

УЛКАН ХИРМОНГА

Республика областларида пахта тайёрлаш ва ғўзани дефолиация қилишнинг бориши тўғрисида 1966 йил 19 сентябрга бўлган маълумот планга нисбатан процент ҳисобида

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён, олтинчи стун — дефолиация қилинган майдонлар

Қашқадарё	2,27	39,02	3,46	15,30	87,34
Сурхондарё	1,88	21,33	1,57	8,92	107,73
Бухоро	1,81	19,22	1,42	4,34	76,34
Фарғона	1,79	18,05	1,58	4,70	86,10
Андижон	1,70	17,08	0,85	2,71	84,86
Тошкент	3,07	16,64	3,96	16,39	126,88
Самарқанд	1,74	13,25	0,37	2,32	89,69
ҚҚАССР	1,26	8,76	0,26	0,52	103,53
Хоразм	1,05	7,14	0,13	0,26	81,82
Сирдарё	0,76	3,07	0,64	1,22	126,38

* * *

● **Қашқадарё области суръатга қанот боғлаб, теримда пешқадамлик қиляпти. Бу область 18 сентябрь куни йиллик планнинг 2,27 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, йиллик топшириқни 39,2 процент адо этди.**

● Шу куни пойтахт области йиллик планнинг 3,07 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, энг юксак кўрсаткичга эришди. Тошкентлик механизаторлар ҳозир республикада биринчи ўринга чиқиб олдилар. Улар 18 сентябрь куни «зангори кема»лар бункеридан йиллик топшириқнинг қарийб 4 проценти, қашқадарёлик механизаторлар эса 3,46 проценти миқдорида «оқ олтин» тўкдилар.

● **Сурхондарё, Бухоро, Фарғона, Андижон ва Самарқанд областларининг пахтакорлари ким ўзарга баслашяптилар.**

● Аммо Қорақалпоғистон Автоном республикаси, Хоразм ва Сирдарё областлари ҳамон имиллаяпти. Улар илғорлардан намуна олиши, пешқадамларга тенглашаман деса машина теримига зўр бериши зарур.

Халқ контроли саҳифаси

Пахта терими — зарбдор фронт

Ҳосилни машинада терайлик

НАЗОРАТЧИ, СЕНИНГ БУРЧИНГ!

ЗАРБДОР ФРОНТ

Шу кунларда қўшни республикамиз пахтазорларида ҳаёт қайнайди. Йил бўйи тер тўкиб қилинган меҳнат туфайли етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олиш қизиб кетди. Пахтакорлар ташвиши — назоратчиларнинг ҳам ташвишидир. [illegible]

Ўзбекистон ССР халқ контроли комитети ҳамма областлар ва район халқ контроли комитетларига [illegible] пахта тайёрлашнинг энг масъулиятли участкаларига биркитиб қўйдилар.

Бу йил республикамиз хўжаликлари 1 миллион 175 минг тонна пахтани машиналарда териб олишлари керак. Халқ назоратчилари пахта учун курашнинг бу муҳим участкасини муттасил назорат қилиб туришлари лозим. Ҳар бир колхоз, ҳар бир совхозда машина терими [illegible]

[illegible]

Бу масъулиятли ишни уддалаш учун ҳали кўп нарсаларни амалга ошириш лозим. Буни назоратчилар яхши билишади. Бошқа хўжаликларнинг назоратчилари ҳам Киров номли совхоз контролёрларидан ўрнак олса арзийди.

Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, Киров номли совхоз назоратчилари пахта теримининг бошқа соҳаларини ҳам зийраклик билан кузатиб боришяпти. Чунончи, улар терилаётган пахтанинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор қилмоқдалар.

Терим суръатини кучайтириш учун ҳамма резервларни ишга солиш керак бўлади. Бу деган сўз ишга яроқли ҳамма кишиларни пахта йиғим-теримига сафарбар қилишдир. Шунингдек, ҳар бир теримчи, ҳар бир механизатор кунлик терим нормаларини муттасил бажариши зарур. Бунинг учун эса меҳнат интизомини мустаҳкамлаш керак. Пахтакорларнинг баракали меҳнат қилишлари учун шароит яратиш ҳақида ғамхўрлик қилиш лозим.

Ғузор районидаги Охунбобоев номли колхоз контролёрларининг ташаббуси ибратлидир. Улар ишлаб чиқаришнинг муҳим участкаси — меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун курашмоқдалар. Колхоз назоратчилари қишлоқдаги меҳнатга яроқли барча аҳолини пахтазорга жалб қилишда ташаббус кўрсатишди. Бу эса колхозда терим суръатини кескин оширишга ижобий таъсир кўрсатяпти. Шуниси қувончлики, колхоз назоратчилари бошқаларни ҳалол ишлашга жалб қилиш билан кифояланиб қолмай, ўзлари ҳам теримда яхши намуна кўрсатишяпти, камчиликларнинг олдини олиш ҳамда тузатишда правление ва партия ташкилотига кўмаклашяптилар.

Йиғим-терим даврида айниқса вақтнинг қадрига етиш керак. Чунки ҳозирнинг бир куни кейинги ойларнинг ўн кунига татийди. Кимки ҳозир отини дадил қамчиласа, у маррага аввал етиб боради. Демак назоратчилар иш вақтидан унумли фойдаланиш соҳасида ташкилотчилик ва ташаббус кўрсатишлари даркор. Дангасалар, ишёқмасларга қарши ўт очиш керак. Ишга кечикиб чиқувчи, кунлик нормаларини бажармовчи кишиларга қаттиқ танбеҳ бериш даркор. Шунингдек, терилаётган пахтанинг сифатли бўлиши, хом пахта терувчиларга қарши кураш ҳам контролёрларнинг диққат марказида турсин. Бу ўринда Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхози назоратчиларининг ташаббусини таъкидлаб ўтиш қувончлидир. Бу ердаги контролерлар группа бошлиғи ўртоқ М. Убайдуллаев бошчилигида терилаётган пахтанинг сифатини текшириш юзасидан рейдлар ўтказишяпти. Шунингдек, ҳосилнинг исроф бўлишига қарши муросасизлик билан курашмоқдалар. Чунончи, колхоздаги 3- ва 20-бригадаларда хом пахта терилганини контроль пости аъзолари сезиб қолишди. Албатта бундай хунук факт халқ назоратчиларининг эътиборидан четда қолиши ҳам мумкин эмас-да! Пост аъзолари хом пахта терган теримчиларни қаттиқ огоҳлантиришди.

Халқ контролерлари далада ишлаётганлар учун маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилишни унутмасликлари керак. Улар бу соҳада партия ташкилотларининг энг яқин ёрдамчилари бўлсин. Назоратчилар пахтакорлар учун иссиқ овқат ва уларнинг шийпонда тунаб қолиши учун қулай шароит бўлиши ҳақидагина эмас, балки дала меҳнаткашларига медицина ва савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш тўғрисида ҳам қайғуришлари лозим. Теримчиларга аванс пуллари ўз вақтида бериб турилишига эришиш керак. Бу эса меҳнаткашларнинг моддий манфаатдорлигини кучайтиради ва меҳнатини унумдор қилади.

Проварди шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, ленинча назоратнинг кучи унинг таъсирчанлиги ва изчиллигидадир. Шу боисдан ҳам ўтказилган текшириш ва рейдларнинг ишлаб чиқаришга, меҳнат унумдорлигига самарали таъсир кўрсатишига эришмоқ керак бўлади. Текшириш натижаларини коллективнинг ҳамма аъзоларига маҳаллий матбуот ва радио орқали ошкор қилиб туриш керак.

Пахтакорларимиз улкан «оқ олтин» хирмони учун астойдил бел боғлаган эканлар, бу курашда тиниб-тинчимас назоратчиларнинг ҳам ҳиссаси сезилиб турсин. Қишлоқ меҳнаткашлари раҳмат дейдиган даражада ташаббус кўрсатиб ишлаш халқ контролерларининг шу кундаги шарафли бурчидир.

Г. ДУХАНИН,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети бўлим бошлиғининг ўринбосари.

МАШИНА ТЕРИМИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Янги беш йилликда Ленин орденли Бухоро областининг қиёфаси янада гўзал ва чароғон бўлади. Чўллар чекиниб, шинам қишлоқлар, колхоз, совхозлар ташкил топади. Ҳозир навқирон Навоийда, Газли, Зарафшон, Мурунтовда, ҳамма-ҳамма жойда ижодий меҳнат ҳукмрон. Бу гигант қурилишлар учун жуда кўп давлат маблағлари сарфланмоқда.

Область халқ контроли органларининг асосий эътибори ана шу материал ва маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришга қаратилган. Камчиликларнинг олдини олиш, давлат, халқ мулкини турли йўллар билан исроф бўлишига йўл қўймаслик назоратчилар фаолиятида асосий ўринни эгаллайди. Яқинда Навоий химия комбинати, «Газлинефтгаз» бошқармаси, Ғиждувон, Когон пахта тозалаш заводлари контролёрларининг намунали ишлари область партия активи йиғилишида ўрнак қилиб кўрсатилди.

Хўш улар материал ва маблағларни тежаш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш йўлида нима ишлар қилишяпти? Масалан, Ғиждувон пахта тозалаш заводи контролёрлари юз бераётган нуқсонларни шунчаки кўрсатиб ёки таъкидлаб ўтиш билан чегараланмайдилар. Улар технология процессларини такомиллаштириш ҳақида бир неча таклиф киритишди. Эски пневматик ускуналардаги 55 ва 40 киловаттли икки мотор ўрнига 75 киловаттли бир мотор ўрнатилди. Бу — ишлаб чиқариш процессини анча тезлаштирди ҳамда электр энергияни тежаб қолиш имкониятини берди. Шунингдек, халқ контролёрлари кундузи баъзи биноларни ёритишда фойдаланилаётган оддий лампочкаларни неон лампалари билан алмаштирилишига эришдилар. Қ. Қиличев, Қ. Абдуллаев, А. Муродов сингари зийрак назоратчилар корхонада техника хавфсизлигига доир бир қанча фойдали таклифларни киритдики, оқибатда заводда ишлаб чиқариш маданияти анча юксалди.

Шу кунларда корхона назоратчилари янги ҳосилни қабул қилиб олиш юзасидан талай ишларни амалга оширмоқдалар. Ҳозир Ғиждувон пахта тозалаш заводи ва унга қарашли тайёрлов пунктлари янги ҳосилни ўз вақтида қабул қилиб олишяпти. Когон, Бухоро, Қоракўлдаги пахта тозалаш заводларининг контролёрлари ҳам янги айвонлар қуриш, пахта ғарам қилинадиган майдончаларни кенгайтириш, йўл ва кўприкларни созлаш ишларини муваффақиятли адо этишда фаол қатнашмоқдалар.

Областимизнинг дала меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 330 минг тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олишган. Пахтакорларнинг фидокорона меҳнати туфайли юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўпланди. Айниқса, машина теримини ўтказиш учун «зангори кема»ларни ҳозирлаш, юк машиналари, тележка, от-арава, тош-тарозилар, хирмон жойларининг ремонтини сифатли, барвақт ремонт қилишда контролёрларимиз активлик кўрсатишди.

Гапнинг очиғи, ўтган йили областимизда машина терими плани бажарилмади. Ҳар бир терим агрегати билан ўрта ҳисобда 19-20 тоннадан «оқ олтин» терилди. Бунинг сабаблари ҳар хил, албатта. Энг муҳими «Узсельхозтехника»нинг жойлардаги бўлимлари машиналар ремонтини сифатсиз ўтказгани учун терим палласида мавжуд 1200 дан ортиқ агрегат тўла қувват билан ишламади. Баъзан ишлаб турган агрегатларнинг сабабсиз тўхтаб қолиш ҳоллари юз берди. Оқибатда машина теримида унум бўлмади.

Ана шу жиддий хатоларнинг бу йил такрорланишига йўл қўймаслик мақсадида халқ контроли органлари бир неча рейдлар ўтказишди. Бу рейдларда 522 группа, 264 постга бирлашган 17 мингдан ортиқ контролёр, колхоз ва совхозлардаги 600 дан ортиқ активлар фаол қатнашди. Оқибатда, Вобкент, Қоракўл, Когон, Бухоро райони колхоз ҳамда совхозларида терим машиналарининг ремонти ғоят суст олиб борилаётгани маълум бўлиб қолди. Чунончи, Вобкент районидаги «Ленинобод», «Ленинград», Бухоро районидаги «Янги турмуш», Энгельс номли колхозларда терим агрегатлари хўжа кўрсин учун ремонт қилинган. Халқ назоратчилари уларни қайта ремонтлашни тавсия этдилар. Бу колхозларнинг раҳбарлари ўтган йили ҳам йиғилиш ва мажлисларда «машина, машина!» деб ортиқча шовқин-сурон кўтарган бўлсаларда, амалда машина терими планини барбод этган эдилар.

Маълумки Қоракўл районида ўтган йили пахта тайёрлаш давлат плани бажарилмай қолди. Район пахтакорлари бу йил фидокорона меҳнат қилиб далаларда мўл ҳосил тўпладилар. Аммо, Қоракўлдаги «Октябрь», Карл Маркс номли, «Шарқ юлдузи» колхозларида машина теримига тайёргарлик мутлақо қониқарсиз эканлиги аниқланиб, айбдор шахсларга нисбатан қаттиқ чора кўрилди.

«Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошлиғи Хусаинов юқоридаги хўжаликларда мавжуд терим машинаси бу йилги мавсумга шайлаб қўйилган, деб маълумот берган эди. Халқ назоратчилари бу колхозлардаги 27 терим машинаси ҳали устахоналарга ҳам келтирилмаганининг гувоҳи бўлдилар. Алдамчилик билан шуғулланган «Узсельхозтехника» Қоракўл район бирлашмасининг бошлиғи Хусаинов қаттиқ огоҳлантирилди ва «зангори кема»лар ремонтини тезлаштириш чоралари белгиланди.

Контроль органларининг жойлардаги группа ва постлари колхоз-совхозларда механик-ҳайдовчилар тайёрлашнинг бориши билан ҳам қизиқдилар. Маълум бўлишича, кўпчилик хўжалик раҳбарлари механизатор кадрлар тайёрлаш, уларни махсус курсларда ўқитишга турли йўллар билан тўсқинлик қилишган. Айниқса, хотин-қизлардан механизаторлар тайёрлаш, уларни жой-жойида фойдаланиш Навоий, Ромитан, Когон, Вобкент районларида жуда-жуда қониқарсиз. Ҳозиргача область колхоз ва совхозларида 2500 механик-ҳайдовчи тайёрланган холос. Жумладан, механизация мактаблари ва курсларида планда кўзда тутилганидан анча кам киши ўқитиляпти. «Узсельхозтехника» район бирлашмалари қошидаги курсларда ҳам аҳвол шундай.

Пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса машина терими — умумхалқ ишидир. Бу ишда ҳамма, жумладан назоратчилар баравар иштирок этиши лозим. Шундагина кўзланган мақсадга эришиш мумкин.

А. СУЛАЙМОНОВ,
Бухоро область халқ контроли комитетининг раиси.

Фарғонадаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозида республикада хизмат кўрсатган механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қурбон Кенжаев ўз «зангори кемаси»ни пахтазорга чиқарди. У, тўрт қаторли янги «Ўзбекистон» комбайни билан биринчи марта пахта термоқда. Суратда: машинада терилган пахта тележкаларга юкланмоқда.

Г. БОЙКО фотоси. (УзТАГ).

ШИШАЛАР НЕГА ИФЛОС?

— Тошкент суви қуйилган шиша ичидан сичқон чиқибди. Асло ишониш мумкин эмас.

— Тошкент суви қуйилган шиша ичида қоғоз қийқимлари, алла қандай оқ жисм майдалари юрибди. Бунга таажжубланасиз.

— Тошкент суви қуйилган шиша ичида каноп ипи, гугурт, кнопка... Яна таажжубланасиз.

Биз шикоят ёзилган жойда — Орджоникидзе район Қибрай қишлоғидаги ошхонада бўлдик. Ошхона официанткалари 40 дан ошиқ Тошкент суви қуйилган шишаларни олиб келди. Мана шу ерда шикоят рой-рўст эканлигига тўла ишонч ҳосил қилдик.

Официант кўтариб келган шишанинг қайси бирини олманг ундаги сувни ичолмайсиз. Шиша ичида бўлак-бўлак ҳар хил нарсалар қалқиб юрибди. Уларни кўриб жирканасиз, таъбингиз хира бўлади, иштаҳа бўғилади.

Ошхона ходимлари Тошкент сувини шишаларга қуймайди, газ бермайди. Демак уларда ҳеч айб йўқ. Биз Тошкент сувини сотиш учун тайёрлайдиган 3- пиво заводига келдик. Директор ўринбосари ўртоқ Готман билан танишдик.

— Республиканинг ҳамма областларидаги сув будкалари, ошхоналар ва ресторанларни бизнинг заводимиз сув билан таъминлайди, — дейди ўртоқ Готман. — Шишалар заводга олиб келинади, махсус лабораторияларда тозаланиб сув қуйилади, газ берилади.

Биз бундай кўнгилсиз ҳолнинг содир бўлгани учун ана шу завод раҳбарлари айбдор деб билдик. Лекин завод директори ўртоқ Латиф Тўйчиев, бош инженер Нина Степанова ўзларини асло айбдор ҳисобламайдилар. Улар айбни лабораторияларга қўйиб ўзларини билмасликка оладилар. Шиша тозалаётганлар эса бизга қараб елкаларини қисади. — Биз билмадик, — дейди улар.

Иттифоқимизга машҳур, шифобахш Тошкент сувининг бундай ифлос шишаларга солиб сотилишига ким жавобгар-у, айбдор ким? Бизнинг бу саволларимизга завод директори ўртоқ Латиф Тўйчиев аниқ жавоб беради деб ўйлаймиз.

Иноят НЕЪМАТОВ,
Тошкент область Орджоникидзе район партия комитетининг инструктори.

ЮКНИ ВАҚТИДА ТУШИРМАСЛИК — ЖИНОЯТ!

Темир йўлни халқ хўжалигимизнинг турли соҳаларида эришилган муваффақиятларимизнинг тарозуси дейиш мумкин. Саноат корхоналарида тайёрланган маҳсулотлар, деҳқончилигимиз ноз-неъматлари, маданий-маиший эҳтиёжларимиз учун зарур бўлган нарсаларнинг ҳаммаси мамлакатимизнинг у томонидан бу томонига темир йўл орқали ташилади.

Кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залига тўпланган темир йўлчилар, республика министрликларининг вакиллари, область, шаҳар, район партия ҳамда совет ташкилотларининг раҳбарлари Ўрта Осиё темир йўлида ҳозирги вақтда вужудга келган аҳволни ҳар томонлама муҳокама қилдилар. Кенгаш катнашчилари Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи ўртоқ А. Қодировнинг ахборотини тингладилар ва вагонларнинг бекор туришини қисқартиришга ёрдам берадиган фикр-мулоҳазаларини айтдилар.

Ўртоқ Қодиров темир йўл билан алоқа қилувчи ташкилотлар вагонлардан хўжасизларча фойдаланаётганликларига оид кўпгина фактлар келтирди. Келган юклар вақтида тушириб олинмаётганлиги натижасида бир кеча-кундузда темир йўлда нормадан ташқари 10 мингдан ортиқ вагон бўшатилмай туриб қолмоқда. Айниқса Тошкентда вагоннинг қадрига етилмаяпти. Пойтахт темир йўл узели станцияларига келтирилган юкларнинг учдан бир ва тўртдан бир қисмигина муддатида туширилялти. Қолган қисми икки-уч кунлаб станцияларни, шохобча йўлларни банд қилиб ётибди. Пойтахт станциялари вагонлар билан тўлиб кетди. Мамлакатимизнинг турли томонларидан янги Тошкентни барпо қилиш учун юборилаётган қурилиш материаллари белгиланган муддатларда тушириб олинмаётганлиги туфайли Қозоғистон темир йўлидан келадиган поездлар кира олмай қолмоқда. Кечаги кунгача бўлган ҳисобот бўйича 6 минг вагондаги юк туширилмаган.

Ваҳоланки, Ўзбекистоннинг турли областларидан мамлакатимизнинг ҳамма томонларига мева-чева, қовун-тарвуз, пахта толаси, машина-ускуналар етказиб бериш учун вагонлар танқислик қилмоқда. Шундай бир вазиятда юкли вагонларни ўз вақтида бўшатмаслик, уларни махтал қилиб қўйиш сира мумкин эмас. Афсуски, республика Қурилиш министрлиги, Ғалла маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги, республика «Узсельхозтехника» бирлашмаси, республика Савдо министрлиги ташкилотлари ва корхоналари ўз адресларига келган юкларни вагонлардан белгиланган вақтда тушириб олмаётирлар. Натижада вагонлар бир неча кунлаб, ҳатто ҳафталаб йўлда қолиб кетмоқда. Тошкентни қайта қуришда қатнашаётган «Главташкентстрой», «Укрстрой», «Главленинградстрой», «Главмосстрой», «Росттащстрой» раҳбарлари келаётган қурилиш материалларини тушириб олиш билан яхши шуғулланмаяптилар.

Ана шу қурилиш ташкилотлари ва кўпгина министрликларнинг раҳбарлари сўзга чиқиб, юкли вагонларни белгиланган муддатларда бўшатиш юзасидан амалга ошириладиган тадбирлари тўғрисида гапириб бердилар. Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Шунингдек, кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Ё. С. Насриддинова ўртоқлар иштирок этдилар.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

Хатларингизга жавоб берамиз

ГАЗЕТА ВАҚТИДА ОЛИНА БОШЛАДИ

Бухоро шаҳар, меҳнат резерви кўчаси 16-ҳовлида истиқомат қилувчи ўртоқ Рўзимуродов редакцияга ёзган шикоят хатида қуйидагиларни айтган:

Зўр ҳавас билан турли газета ва журналларга обуна бўлган эдик. Аммо почтальон ўртоқ Муродов ўз вазифасига совуққонлик билан қараб келиши орқасида газета, журналлар вақтида келмайди, ҳатто хат, телеграммалар йўқолиб кетади.

Редакция бу шикоятни текшириб, чора кўриш учун «Союзпечать»нинг Бухоро область бўлимига юборган эди. Бўлим бошлиғи ўртоқ Маъмуровнинг хабар беришича, шикоятдаги фактлар тўла тасдиқланиб, почтальон Муродов ўз вазифасидан бўшатилган. Энди обуначилар газета-журналларни вақтида ола бошладилар.

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

Қашқадарё область, Чироқчи районидаги «Кўкдала» совхозидан редакциямизга шикоят ёзган Д. Тўрақулов район магазинларида эркакларга лойиқ пойафзал йўқлиги, унинг ўрнида ҳамма магазинда бир хилда 38 размерли туфли борлигини айтади. Мана шундай аҳволни областнинг Шаҳрисабз, Китоб, Қарши, Бешкент шаҳар ва районларида ҳам кўрганлигини ёзади.

Редакциядан текшириб, чора кўриш учун юборилган мазкур шикоят хати юзасидан «Ўзбекбирлашув» правлениеси область матлубот жамияти орқали зарур тадбирлар белгиланганини хабар қилади. Областнинг район, колхоз, совхозларидаги магазинларга зарур буюмлар, шу жумладан турли размердаги пойафзаллар келтириш юзасидан топшириқ берилган эди.

Ҳозирданоқ пойафзаллар ва бошқа маиший буюмлар, маданий моллар кела бошлади, меҳнаткашлар таъмин этилмоқда.

КОНТРОЛЬ КОМИТЕТЛАРИДА

Нарпай район халқ контроли комитети айрим хўжаликларда гўшт тайёрлаш соҳасида юз бераётган камчиликларни атрофлича ўрганиб чиқди. Текширишдан маълум бўлишича, район колхоз ва совхозларининг баъзи бирларида шахсий хўжаликлар ҳисобидан гўшт тайёрлашда қўпол хатоларга йўл қўйилган. Чунончи, райондаги Киров номли, Свердлов номли, Калинин номли ҳамда «Москва» колхозларида гўшт ундиришда нопок йўлдан борилган. Масалан, колхозчиларга аванс бериш учун тузилган рўйхатга кишилар томонидан қўл қўйдирилиб, пул эса «гўшт солиғи ўрнига шуниси ҳам бўлаверади» деган баҳона билан айрим шахслар ҳамёнига тушган. Масалан, «Москва» колхози раисининг чорвачилик бўйича ўринбосари К. Ҳасанов 330 сўм, шу колхознинг бригада бошлиқлари М. Қувондиқов 600 сўм, Р. Исломов 500 сўм, Омонов 486 сўм, қорамолчилик фермасининг мудири Б. Норқулов 1 378 сўм пулни ҳамёнга уришган.

Район халқ контроли комитети текшириш якунларини муҳокама қилиб, давлатга гўшт сотишда йўл қўйилаётган бундай хато усулни қаттиқ қоралади. Халқ мулкини талон-торож қилган шахсларнинг иши жазо кўриш учун прокуратура органларига топширилди.

* * *

Тошкент область халқ контроли комитети область, район ва шаҳар халқ контроли комитетлари штатсиз бўлим бошлиқларининг семинарини ўтказди. Семинарда юздан ортиқ жамоатчи назоратчилар иштирок қилдилар. Унда область халқ контроли комитетининг раиси И. Раҳматов область халқ контроли органлари фаолиятининг айрим якунлари ҳақида доклад қилди.

Шундан кейин семинар катнашчилари секцияларга бўлиниб, назорат қилишнинг хилма-хил формалари ва методлари ҳақида суҳбатлар, лекциялар тингладилар, тажриба алмашдилар.

ВАЪДАГА ВАФО ҚАНИ?

Хоразмликлар республиканинг барча пахтакорларига жанговар чақириқ билан мурожаат қилиб, ўз устларига юксак мажбуриятлар олганлиги ҳамманинг эсида. Улар ана шу мурожаатда бу йилги ҳосилнинг учдан бир қисмини, яъни 100 минг тонна пахтани машинада териш ҳақида ваъда беришган эди.

Мана, ваъдага вафо қиладиган, мардликни майдонда кўрсатадиган долзарб кунлар келди. Область, далаларида пахта чамандек очилган. Лекин суръат тезлашмаяпти. Суръатни кўтаришнинг бирдан-бир йўли эса машина теримини уюшқоқлик билан бошлаб юбориш ва тўғри ташкил этишдадир. Аммо техника ҳам, далалар ҳам машина теримига тўла тайёр эмас. Дефолиация кечикмоқда. Ҳануз ремонт қилинмаган ёки камчилиги бартараф этилмаган машиналарни кўпчилик колхозларда учратиш мумкин.

Шовот районидаги Чкалов номли колхознинг З. Раматов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси машина теримини областда биринчи бўлиб бошлаб юборди. Гурлан районидаги «Октябрь 14 йиллиги» колхози ҳам машина теримига тушди. Деярли ҳамма хўжаликларда пахта яхши очилган, ғўза барги тўкилган далалар кўп. Демак машиналарда пахта теришни бошлаб юбориш учун шарт-шароит етилган. Лекин раҳбарларда «ҳали вақт эрта» деган кайфият бор. Бу йилги об-ҳавонинг хусусияти ҳисобга олинмаётир. Кечикишига сабаб шу. Иллат шунда.

Областда 1826 терим машинаси бор. Янгиариқ ва Урганч районларида ремонт ҳалигача тамомланмаган. Ремонт қилинган машиналарнинг бир қисмида муайян камчиликлар мавжуд. Аккумулятор етишмайди. Чироқлар ўрнатилмаган. Шпинделлар мойланмаган. Гурлан районидаги «Ленинград» колхозида механик-ҳайдовчи Мадамин Тўраевдан сўрадик:

— Машинангиз қаерда?

— «Узсельхозтехника»нинг Янгибозор бўлими устахонасида ремонт қилинаётир. Ўтган йилнинг охирида бошланган ремонт ҳали ҳам тамом бўлгани йўқ.

Механик-ҳайдовчи Ўразбой Эрназаров бошқарадиган «ХТ-1,2» маркали машина ҳам устахонага арзимаган камчиликни тузатиш учун жўнатилгани бўйича ҳали қайтиб келгани йўқ. Инженер Отамурод Матюсуповнинг гапига қараганда аккумулятор йўқлиги сабабли 6 та машинанинг ремонтини тугаллаш имконияти бўлмаяпти. Аҳвол шундай бўлгани ҳолда «Узсельхозтехника»нинг Янгибозор бўлими бошлиғи Г. И. Бернев «техника тайёр» деб ялло қилиб юрибди.

Урганч районидаги Калинин номли, Энгельс номли, Янгиариқ районидаги Карл Маркс номли, Алишер Навоий номли колхозларда ҳам терим машиналари тўла тахт қилинмаган. Далалар машинанинг ишлаши учун тайёрланмаган.

Областда дефолиация ҳаддан ташқари кечикмоқда. Пахтаси машинада териладиган 45 минг гектар майдоннинг энди 82 проценти дефолиация қилинган. Урганч ва Янгиариқ районлари бу соҳада айниқса орқада қолмоқда. Ҳар бир самолёт билан кунига 200-250 гектар ерни дефолиация қилиш планлаштирилган. Амалда эса бир самолётнинг кунлик иш унуми Гурлан районида 145 гектарни, Шовот районида 172 гектарни ташкил этмоқда. Областдаги мавжуд 16 самолёт билан кунига 4000 ўрнига 3000 гектарга етар-етмас майдонда дефолиация ўтказиляпти.

Айрим колхозларнинг раҳбарлари «ғўза етилгани йўқ» деган баҳона

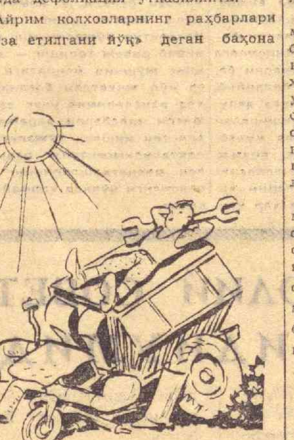

билан бу муҳим ишни кейинга сураётирлар. Урганч районидаги Энгельс номли, Ҳазорасп районидаги Димитров номли ва Киров номли колхозларда дефолиация ҳануз бошлангани йўқ. Дефолиациянинг сифати устидан контроллик қилинмаяпти. Сигналчилар ўз ишларига бефарқ қараганликлари натижасида Шовот районидаги «Москва», «Партия XIX съезди» колхозларида карталарнинг айрим жойларига дефолиант сепилмай қолган.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, «Узсельхозтехника» область бирлашмаси ва ўсимликларни ҳимоя қилиш станцияси ходимлари колхозларда тез-тез бўладилар. Лекин улар машина теримига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиш фактларига нисбатан муросасозлик қилмоқдалар, амалий иш ўрнига ваъзхонлик билан шуғулланмоқдалар.

Хулоса шуки, машъал областда машина теримининг тақдири хавф остида қоляпти. Область партия ва совет ташкилотлари, районлар ва колхозларнинг раҳбарлари бу нуқсонларга тезда барҳам беришлари, машина теримини пухта тайёрлик билан қизитиб юбориш тадбирларини кўришлари керак.

С. НОДИРМАТОВ,
Р. ТУРСУНОВ,
«Хоразм ҳақиқати» газетаси ходимлари.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ОЛМАОТА ҚУРМОҚДА

Қозоғистонлик қардош қурувчилар янги Тошкентни бунёд этишга самарали ҳисса қўшаётирлар. Қўшни республикадан келган бинокорлар қўлида янги турар-жойлар бирин-кетин қад кўтараётир. Чапдаги суратда қозоқ миллий безаклари солинган ва фойдаланишга топширилиш арафасида турган янги бинони кўриб турибсиз. Ўртадаги суратда эса Олмаота уй қуриш комбинатининг бир группа пардозчилари — (чапдан): И. Г. Гергарут, Г. И. Сергеенко, С. С. Кузнецова ҳамда Шелкунова ўртоқлар тасвирланган. Ўнгда — қардошлар қўли билан бунёд этилган янги турар-жой бинолари.

А. Тўраев фотолари.

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

● Совет мутахассислари сунъий олмоснинг катта кристалларидан иборат биринчи йирик олмосларни ҳосил қилдилар. Бу янги синтетик материаллар пармалаш машиналарида ишлатиш, ойна кесадиган ва ўймакорлик асбобларида қўлланиш натижасида яхши самара берди. Масалан, пармалаш буровига ўрнатилган бундай олмос билан тошдан иборат қирқ метрли кон-қудуқ пармалаш мумкин. (Шу вақтгача мавжуд бўлган асбоб 25 метрдан ортиқ кон-қудуқ қазишга чидаш бера олмайди.

● Электротехника саноати министрлигининг Таллиндаги лойиҳалаш-технология ва илмий тадқиқот институтида нормаловчи электрон машина ясалди. Бу машина одатда қирқ уч нормаловчи бажарадиган ишни саноқли минутларда бажариб беради. Стэм деб ном берилган бу ихтисослаштирилган технологик электрон-ҳисоблаш машинаси жуда мураккаб ва хилма-хил операцияларни талаб қиладиган материалларни ҳар қандай усулда осонгина ҳисоблаб ишлаб беради. Машина тайёрлаб берадиган маълумот ниҳоят даражада аниқ бўлиб, уни такрор текшириб чиқишнинг ҳожати йўқ: машинага киритиб қўйилган информация ноаниқ ёки равшан бўлмаса, машинанинг ўзи дарҳол бу тўғрида сигнал беради.

● «Кадиевуголь» трестининг КПСС XXIII съезди номидаги шахтасида саккиз юз метр чуқурликдаги ҳавони кондиция қиладиган машина ишга туширилди. «Иқлим машинаси» қўлланилмасдан олдин чуқур забойларда термометр ҳавонинг иссиқлиги 28-29 градус эканлигини кўрсатиб турар, ҳавонинг намлиги эса 95 процентга етар эди. Энди лавалардаги иссиқлик 22-24 градусдан ошмайди, ҳавонинг намлиги ҳам нормал бўлиб қолди. Бундай шароитда ишлаш анча осонлашди. Бу машинадан фойдаланиш шахталарда ҳавони совутишга қилинадиган сарфларни 3-4 баравар камайтиришга имкон беради.

● Радомишльдаги Октябрь революцияси номли заводда ёғоч чиқитларини ташийдиган янги машинанинг биринчи нусхаси ишлаб чиқарилди. Бу машинага 40 кубометр ёғоч ортиш мумкин. Янги машиналар ёғоч тайёрловчиларнинг миллион кубометрлаб қимматли ёғоч чиқитларини тежашларига ёрдам беради. Бу чиқитлардан целлюлоза ишлаб чиқаришда фойдаланилади.

ҚЎШМА ШТАТЛАРНИ НИМА УЧУН ТАРК ЭТДИМ

ГАРОЛЬД М. КОХНИНГ БАЁНОТИ

Мен, сўнгги вақтларгача Чикагода истиқомат қилиб келган Америка гражданни Гарольд Митчелл Кох Совет Социалистик Республикалари Иттифоқидан сиёсий бошпана сўрадим. Мен бу ишни асосан шунинг учун қилдимки, мен Жонсон ҳукуматининг сиёсатига мутлақо қўшилмайман. Мен Америка раҳбарлари Вьетнам халқига қарши олиб бораётган адолатсиз урушдан норозилик белгиси сифатида шундай қилдим. Бу уруш кун сайин тобора шафқатсиз тус олмоқда ва Шарқи-Жанубий Осиёдаги ҳамда бутун дунёдаги тинчликка тобора кўпроқ хавф солмоқда. Сўнгра мен шундан норозиманки, Америкадаги камбағалчиликка қарши кураш программасига сарфланиши лозим бўлган маблағлар ҳарбий материаллар ишлаб чиқараётган бадавлат саноатчиларга мадад беришга ишлатилмоқда. Американликларнинг позицияси сўнгги президент сайловида, уларнинг республика партиясидаги ўта ўнг қанот раҳбари Барри Голдуотерга муносабатида яққол намойиш қилинди.

Сўнгги сайловда Барри Гольдуотер Америка фашистларининг раҳбари эканлиги айтилди. Америка халқи унга қарши овоз берди, чунки Гольдуотер аввал ўқ отиб, кейин ўйлайди, оқибатини ўйламай уруш бошлайди деб қўрққан эди. Жонсон Рузвельт ёки Кеннеди сингари улуғ одам эмаслигини Америка халқи тушунар эди, лекин шундай бўлса ҳам у икки балонинг кичикроғи бўлиб туюлган эди.

Бироқ, нақадар таажжубли бўлса ҳам, шундай бўлиб чиқдики, Жонсон амалда Голдуотер кўзлаган сиёсатга амал қилишга жазм қилди. У, «кичик шаҳардан» чиққан тажрибали сиёсатдон эди ва ўзининг сайланишига эришишни энг муҳим иш эканлигини биларди. Бунинг учун бир неча овозни сотиб олиш, бирор кимсанинг оғзини мойлаш ёки ўзи бажара олмайдиган ваъдалар бериш даркор бўлса, бу унчалик қийин иш эмас.

Шундай қилиб, ҳозир Америкада шундай аҳвол вужудга келдики, беистисно бутун Америка халқи тинчлик учун ёки камида Вьетнамдаги урушни кучайтиришга қарши овоз берди: Америка раҳбарлари, хусусан Жонсон, Макнамара ва ҳарбий саноат гуруҳи эса халқни урушга гирифтор қилди. Бинобарин, амалда шундай бўлиб чиқмоқдаки, Жонсон Америка халқи ёқлаб овоз берган ролни эмас, балки Голдуотер ролини ўйнамоқда. Ўз-ўзидан шундай хулоса келиб чиқмоқдаки, ўзларининг икки партияли системаси билан ҳамиша мақтаниб келган американликлар кейинги сайловда ҳақиқатда арзигулик номзодни танлаб олиш имкониятига эга бўлмадилар.

Бундай аҳвол амалда шу қадар фожиали бўлиб чиқмаганида буни кулгили бир воқеа деб ҳисоблаш мумкин эди. Ҳозиргача Вьетнамда бир миллиондан ортиқ киши ҳалок бўлди: нисбатан жиҳатидан олганда, Шимолий Вьетнамга иккинчи жаҳон уруши вақтида нацистлар Германиясига ташланганидан кўпроқ миқдорда бомба ташланмоқда. Афтидан, жафокаш деҳқонлар Қўшма Штатлар учун нацистларнинг ёвуз ҳарбий машинасидан кўра ҳам анча кўпроқ хавф солаётганга ўхшайди. Америка қўшинлари напалм бомбаларни ва заҳарли газларни ишга солмоқда ва уларнинг виждони азоб чекмаяпти; улар ҳосилни нобуд қилиш учун заҳарли химиявий моддалардан фойдаланмоқда; саноат корхоналари ва темир йўллар бир ёқда турсин, тўғонлар ва ирригация иншоотларини ҳам бомбардимон қилмоқда. Америка ҳарбий машинаси геноцид мақсадида қирғин урушни олиб бормоқчи. Афтидан дастлабки вақтларда Америкадаги индеецлар қандай қирғин қилинган бўлса, вьетнамликларни ҳам шундай қирғин қилишмоқчи. Бунинг устига Вьетнамдаги уруш баъзи бир американликлар учун спортга ўхшаш бир нарса бўлиб қолди, мен буни айниқса зўр алам билан айтишга мажбурман. Яқинда мен Вашингтон яқинидаги Сильвер-Спрингда (Колумбия округи) бир аёл билан танишдим, унинг эри Америка армиясида врач бўлиб хизмат қилар экан. Кўпчилик ҳарбийлардан фарқли ўлароқ, бу аёл нозик ҳис-туйғу соҳибаси экан: Вьетнамдаги урушнинг энг ачинарли жиҳатларидан бири шуки, деди у менга, баъзи бир (яхши ҳамки, фақат баъзи бир!) американлик йигитлар Вьетнамга тезроқ бориб, у ердаги жафокаш кишиларни ўлдириш тўғрисида зўр сабрсизлик билан ўйламоқдалар. Чиндан ҳам Макнамара ўз ишини яхши бажармоқда!

— Ха, Америкадаги ачинарли аҳвол мана шундай — ҳарбий саноат гуруҳи тобора шафқатсиз бўлиб бормоқда: инфляция бутун мамлакатга ёйилмоқда, мамлакатни уруш талвасаси чулғаб олган. Муршоҳада қилишни истамайдиган американликлар «Шимолий Вьетнамга бостириб кирингиз», «Хайфонни қамал қилингиз», «Кўпроқ қўшин юборингиз» деган ва бошқа шу сингари шиорларни қайта-қайта такрорламоқдалар. Мен ўз-ўзимга: «Тинчлик кабутари уруш бомбасига боғлаб қўйилган бўлса-я», «Бу кабутар «В-52» бомбардимончилари ёки «Старфайтер»лар билан бир сафда учиб бораётган бўлса-я?», «Заҳарли газ қўлансаси тинчлик нишонаси бўлган зайтун шохини элтаётган бўлса-я?» деб савол бердим.

Мамлакатимнинг «раҳбарлари» деб аталмиш кишилар ўтказаётган сиёсатга беҳад нафрат билан қарай бошладим.

Мен бирон иш бошлашим керак, деб ўзимча ўйлаб қўйдим. Лекин нима қилишим мумкин? Дарҳақиқат, кўп американликлар норозилик билдиришмоқда; лекин мен иложи борича самаралироқ норозилик билдиришни истар эдим. Ниҳоят мен ўзим учун бирдан-бир мақбул йўл — Қўшма Штатлардан, ўз ватанимдан кетиб, Совет Иттифоқидан сиёсий бошпана излаш эканлигини англадим. Шу йўл билан борганда мен бу адолатсиз урушни эркин ва оқибати учун қўрқмай қоралай олар эдим. Америкада кўпинча бадном қилиб кўрсатилаётган Совет Иттифоқи ҳақиқатда ўз фикрларингни очиқ ифода эта олиш мумкин бўлган мамлакатдир. Мен шунга аминманки, тўплар гулдурагига ва урушга даъват этувчиларнинг наъраларига қарамай, бу ерда менинг овозимни бутун дунё эшитади.

Мен узоқ йиллар мобайнида синфий кураш тўғрисида кўп китоб ўқидим. Мен Париждаги Сорбонна университетида, шунингдек бошқа жойларда илмий тадқиқотлар билан шуғулландим. Мен коммунистик, антикоммунистик ва бетараф манбалар билан танишдим, мен ана шу манбалардан билиб олганларим қанчалик тўғри эканлигига ўзим ишонч ҳосил қилиш учун ҳатто Совет Иттифоқига келиб кетдим. Ниҳоят мен Совет жамияти бошқа ҳар қандай давлатга нисбатан эзгу орзуга жуда яқинлашиб қолганлигини тушундим. Унинг раҳбарлари ўз бойликларини орттиришга эмас, балки ўз халқининг бойлигини орттиришга интилувчи чиндан ҳам ҳақиқий кишилардир. Улар адолат ва тенглик учун курашмоқдалар ҳамда бунга қандай қилиб эришишнинг равшан планларини тузиб олганлар. Уларнинг экономика ҳар бир соҳаси учун муайян топшириқлари бўлган беш йиллик планлари бор. Шундан кейин мен Америкага назар ташлаб, ҳозирги Сайгон ўзининг сотқинлиги, қора бозордаги операциялари ва бошқа шубҳали операциялари билан кичик Америка эканлигини кўрдим. Ҳар қандай қилиб бўлса ҳам, ҳар қандай ёлғон-яшиқлар ишлатиб бўлса ҳам ўз мақсадига эришиш, одам-одамга биродар эмас, балки душмандир — бу жамиятнинг манзараси мана шундай.

Мен бу гапимни равшанлаштирмоқ учун иккита мисол келтиришимга ижозат бергайсиз. Чикагода мен озиқ-овқат саноатида ўралашиб юрган давлатманд савдогар билан учрашиб қолдим. Мен соддадиллик қилиб, сиз нархларни қай тариқа белгилайсиз, деб сўрадим. У: «мен бозор қандай нархни кўтарса, шундай нарх қўяман», деб жавоб берди. Бошқача қилиб айтганда, у ишчи кучи қиммати ёки истеъмолчининг «эҳтиёжини» ҳисобга олмай, қўлидан келганича фойда олади. Яна «одам—одамга душман» бўлиб чиқади. Иккинчи мисол. Мен Нью-Йоркда катта бир меҳмонхонада ошпаз бўлиб ишлайдиган рангли танли кишини танир эдим. У, менга Виргиния оролларидаги ҳаддан ташқари бой ер эгалари ўз ишчиларига қандай муносабатда бўлишларини гапириб берди: улар энг паст иш ҳақи эвазига ишчиларни энг кўп ишлатиб олишга интилишади. Лекин Рождествода уларнинг сахийлиги тутиб, ҳар бир кишига бир доллардан улашиб беради! Шу заҳоти бозор қандай нархни кўтарса, шундай нарх қўядиган Чикагодаги одам эсимга тушди. Инсонлик орномусини пастга уриш ва гражданлик ҳуқуқларига мунтазам равишда ҳамла қилиш — буларнинг ҳаммаси Америка турмушининг ажралмас қисмидир. «Яхши турмуш» ёки «буюк жамият»ни излаб топиш мумкин бўлган бирдан-бир жой — «Лайф» ва «Беттер хоумс», сингари чиройли журналлар ёки кино бўлса керак.

Маккартизм хавфи вақтинча чекинди. Олий суд мамлакатимни бундай таҳқирлаш миқёсини чеклаш учун бир неча қарорлар чиқарди. Тутунга тўлиб кетган хонанинг деразаси очилганидек ўзимни бир оз енгил ҳис қилдим. Бироқ, тез орада озодлик деразасини ёпишга тўғри келди. Техасда отилган ўқ «янги марралар» излашга чек қўйди. Бу ўқнинг зарби бутун дунёни қанчалик ларзага келтирган бўлса мени ҳам шунчалик ларзага келтирди. Бу совуқ октябрь куни мени Америка турмушининг совуқ воқелигига қайтадан улоқтирди. Янги ғояларга ва «янги марралар»-га қарши ақл-идроқ овози ёрдами билан курашмайдилар, балки уларни куч ишлатиш йўли билан йўқ қиладилар. Одамларнинг бошқалар томонидан қилинадиган аралашувдан халос бўлиш учун интилишларига йўл қўйиш мумкин эмас. Башарти одамлар, масалан, Жазоирнинг жазоирликларга берилишини истагани сингари Вьетнамнинг вьетнамликларга берилишинигина истайди, деб айтсалар, бундай одамларни ватанпарварлар деб ҳисоблаб бўлмайди ва улар билан Америкага қарши фаолиятни текширувчи комиссия шуғулланиши лозим, деган фикр айтилади.

Шу тариқа Америкадаги ноаниқ аҳвол аниқ қиёфага кириб бормоқда. Ҳарбий саноат комплекси контролликни ўз қўлига олишга интилмоқда — халқнинг қолган қисми унинг буйруқларини бажариши керак. Синфлар кураши — реал воқелик. Маккарти «ўзгача» фикрдаги кишиларнинг ҳаммасини қидириб юрган бўлса, Америкага қарши фаолиятни текширувчи комиссия бутун Америка бўйлаб ириллаб, «Америкага қарши фаолият» билан шуғулланувчи кишиларни қидириб юрибди; федерал тергов бюроси юриш қатнашчиларини фотосуратга олмоқда; марказий разведка бошқармаси университетларга суқилиб кирди. Техасда ўқ узишни уюштирганларнинг кучлари тобора кўпроқ бехаё бўлиб бормоқда. Яқинда бир штатдаги қонун чиқарувчи йиғилиш ўзига сайланган депутатга ўрин беришдан бош тортди ва шу тариқа ўз конституциясини бузди: бу депутат Вьетнамдаги урушни кенгайтиришга қарши чиққанлиги учун қонун чиқарувчи йиғилиш шундай қилди. Иккинчи жаҳон урушининг қаҳрамони бир вақтлар коммунист бўлганлиги учунгина унинг жасадини Арлингтон миллий қабристонида кўмишга рухсат берилмади. Тинчликни ёқлаб чиқаётган ўқитувчилар коллежлардан ва мактаблардан бўшатиб юборилмоқда. Тинчлик намойишида қатнашган студентларни ҳарбий хизматга олиш билан «жазоламоқдалар». Университетларнинг профессорлари давлат департаментининг фикрича, номақбул бўлган мамлакатларга борганликлари учунгина, улар саёҳат қилиш ҳақида конституцияда ёзилган ҳуқуқларидан маҳрум қилинмоқда. Одамлар паспортдан маҳрум бўлишдан ёки паспортни янгилашда ўтиб бўлмайдиган юридик тўсиқларга дучор бўлишдан қўрқиб, ўз фикрларини айтишга ботинмаяптилар. Ана шу айрим ҳоллар аниқ манзара касб эта бошлади ва бу манзара: фашистик репрессиялар ва эркинликдан маҳрум бўлиш деган маънони билдиради.

Шунда мен буюк жамият деб аталган нарса, ёлғон эканлигини ўзим кўриб туриб, бу жамият ҳақида Америка ёшларига билим беришни қандай қилиб давом эттира оламан, деб ўйлаб қолдим. Патрик Генрининг*) Виржиния қонун чиқариш йиғилишидаги нутқи сингари ватанпарварлик гапларни ҳурматлаш туйғусини тарбиялашни қандай қилиб давом эттиришим мумкин. Патрик Генри шу нутқида, башарти Англия тинчликни таъминлаш учун бу ерга келган бўлса, инглизлар нега бунча лик кўп қурол олиб келишди? деб савол берган эди. Бу сўзлар Вьетнам учун тағин ҳам адолатлироқ бўлиб янграйди. Америка раҳбарлари ҳозир мустамлакачилардир. Америка раҳбарлари ўз жиноятлари ва қотилликларини салобатлик ниқоби билан яшириш учун фойдаланаётган байроққа садоқат тўғрисида мен қандай қилиб гапира оламан? Йўқ, мен бундай қила олмайман. Менинг олдимда бир йўл: ўзим севган Американи ташлаб чиқиб, барча учун тинчлик ва тенглик рамзи бўлган мамлакатда ўз тақдиримни излаш йўли бор эди.

Менинг номимни булғашга уриниб кўришларини мен билар эдим.

Бироқ, мен оқибатларидан қатъий назар тўғри йўл тутишим керак эди. Америкада тинчлик иши учун кураш кучайиб бормоқда ва мен бутун дунёдагилар менинг тинчликка қилган даъватимни эшитишларини истайман.

Яқинда кўпгина атоқли кишилар Вьетнамдаги урушга қарши чиқишди. Уларнинг энг таниқлиси сенатор Грюнинг 3 августда сенатда сўзга чиқиб, Жонсон ҳукумати лозим даражада обрў қозона олмаяпти, деб танқидий гапларни айтди. У, ҳукуматнинг Америка жамоатчилигини лақиллатиш учун атайин уринаётганлиги ҳақида гапирди. Грюнинг мудофаа министрининг ёрдамчиси Артур Сильвестрнинг гапларини эслатиб ўтди. У: «Америка журналистларининг ватанпарварлик бурчи Қўшма Штатларни яхши қилиб кўрсатувчи хабарларнигина тарқатишдан иборат» деб айтган эди. Унга қараб: «Артур, сиз Америка матбуотидан ҳукуматнинг хизматкори бўлишни кутаётганингиз йўқми?» деб айтилган сўзларга жавоб бериб, у: «Мен матбуотдан худди шуни кутаётирман»,— деб айтган эди. Сенатор Грюнинг ана шу фактларга, шунингдек бошқа фактларга асосланиб, «Америка ҳукуматининг амалдорлари Америка халқини йўлдан оздираётирлар» деган хулосага келди. Мен яна бир хулоса чиқармоқчиман: Агар ҳақиқатан ҳам шундай экан, кўп американликларнинг уруш ҳақида бошқача ўйлашларини умид қилиб бўладими; улар: «Мен бомбани севаман: у менинг эркинлигимни таъминлайди» деган бемаъни гапдан бўлак бошқа гап билан ўзларини овунтира оладиларми. Атайин тўқилган ёлғон-яшиқларнинг ифлос оғуси сингдирилган муҳитда яшовчи кишилар оқилона хулосалар чиқара оладиларми?

Ана шундан кейин президент Жонсон, менинг сайлов олди ваъдаларимга одамлар ишонишади, деб дадил умид қилмоқда. У, 19 августда Нью-Йорк штатидаги Сиракузи шаҳрида нутқ сўзлаб, «харобаларда истиқомат қилувчиларга» ёрдам беришга ва «камбағалчиликдан фойда чиқариб олишга» барҳам беришга ваъда қилди.

Сўнгра у харобаларнинг эгалари камбағалларни эксплуатация қилаётганлигини уятли бир иш деб таърифлаб, мавжуд қонунларни қайта кўриб чиқишга ваъда берди. У конгрессдаги демократларнинг янги олти вакилини ёқлаб чиққанлигини биз сўнгра матбуотдан ўқиб билдик. Шундай қилиб, у айтган гапларнинг ҳаммаси Жонсонга хос типик сайлов олди найранги бўлиб чиқди. У юзаки гапларни айтган эди. У, 1964 йилги сайлов вақтида халқнинг умидларини алдади — шубҳа йўқки, у, яна бир марта шундай қилиши мумкин. Лекин соғлом фикрли американликлар унинг сўзлари мутлақо пуч эканлигини тушуна бошладилар. Бертран Рассел айтганидек, Жонсон содда қилиб айтганда, «Америка тарихида бўлган ҳамма президентларнинг энг ярамасидир». Тобора кўпроқ американликлар ҳам шундай деб ўйламоқда. Лекин шундай бўлса ҳам у ўзини буюк жамиятнинг буюк ифодачиси қилиб кўрсатишга ботинмоқда. Американликларнинг кўпчилиги радио ва телевидение орқали бемаъни гаплар билан бомбардимон қилинибгина қолмай, шу билан бирга улар ўз «йўлбошчиси»дан бундан ҳам бемаъни гапларни эшитаётган эканлар, уларни соғлом фикр юритувчи кишиларга ҳеч бир алоқаси бўлмаган зотлар эмас, балки бошқача кишилар бўлишини қандай қилиб умид қилиш мумкин. Мен уни телевидениеда кўп марта кўрганман ва унинг қанчалик силлиқ гапиришини, у юзаки ваъдаларни қанча қалаштириб ташлаши мумкинлигини, ўзининг гапдонлиги натижасида ўз ваъдаларига ўзи қанчалик «кўмилиб» кетишини биламан. Лекин гапдан кўра ишнинг таъсири баландроқ бўлади ва шу сабабли минглаб американликлар Жонсоннинг гапларига ишонмай қўймоқдалар.

Мен Совет Иттифоқидаги маданият саройлари ва паркларига борганимда, бахтиёр совет кишиларини кўрганимда, американликларнинг, марҳум президент Кеннеди таъбири билан айтганда, ҳар оқшом қоринлари тўймай, ёстиққа бош қўядиган 20 процентини, энг зарур эҳтиёжларини қондиришга маблағ топа олмайдиган 30 проценти ҳақида ўйладим. Жуда оз ҳақ тўланадиган бир ишдан иккинчи ишга ўтиб юрган юз мингларча кишиларни ўйладим. Мен СССРда илгари ҳам бўлганман ва одамларнинг ўз муваффақиятлари ҳақида ифтихор билан гапиришларини тушунаман.

Сўнгра мен Америкадаги ўз аҳволимга қараб, шуни англадимки, гарчи мен ўқитувчи бўлганим учун нисбатан ёмон яшамаган бўлсам ҳам, ҳамма саноат корхоналари ва муҳташам уйлар у ерда «олий» зотларнинг мумтоз вакилларига қарашлидир. Мен Америкадаги рангли танлилар қандай яшаётганликлари, улар ўз кулбалари остонасида мажбурий ишсизлик сабабли кун сайин бекор ўтира бериб, руҳий тушкунлик даражасига бориб қолганликлари тўғрисида ўйлаб кетдим. Мен полициячилар билан сиёсатдонлар уй-жой қурилиши тўғрисидаги қонунлар бузилганлигини ва бошқа кўпгина жиноятларни кўриб-кўрмасликлари учун бадавлат ер эгаларидан пора олиб турганликларини кўрганман. Туғилган кунидан бошлаб инсонлик ҳуқуқларидан маҳрум этилган рангли танли болалар ўзларининг армияга чақирилишларини ва ёлланган аскарлар сифатида бирон-бир узоқ мамлакатларга жўнатилишларини кутиб ўтирган биқиқ ва ночор йигитларни мактабда кўрганман. Шундан кейин мен яна Совет Иттифоқига нигоҳ ташладим. Мен жуда кўп нарсалар ўқиган ва ўйлаган бу мамлакатда ўқиш иштиёқига тўлган, ўз мамлакатига фойдали киши бўлиш иштиёқида юрган соғлом йигит ва қизларнинг порлоқ чеҳрасини кўрдим. Ҳамма болалар очофат ҳарбий саноат комплекси учун оддий тўп еми бўлмай, ана шундай ҳаёт кечиришларини қанчалик истар эдим, деб ўйладим!

Шу тариқа мен ўзим туғилган мамлакатни, Мичиган кўлининг гўзал соҳилларини ташлаб кетишга аҳд қилдим. Шу тариқа мен бу ерда, Совет Иттифоқида забардаст ақл-идрок овози билан ирқчилар ва урушга интилувчи «қузғунлар» овозидан устун келишга умид боғлаш мақсадида совет маъмурларига мурожаат қилиб, менга бошпана беришларини илтимос қилишга аҳд қилдим. Мен уруш тарафдорларининг бемаъни наърасини менинг овозим босиб кетиши учун совет матбуотидан ва бошқа воситалардан фойдаланиш имконияти беришларини сўрадим. Менга шундай имконият бериб қўйилди. Шундай бўлиб чиқдики, мен узунлиги 6 000 миля ва кенглиги 3 000 миля бўлган ғоят бахтли мамлакатнинг, Америкадан фарқли ўлароқ ифтихор билан ўз ватаним деб атай оладиган мамлакатнинг граждани бўлиб қолдим.

Гарольд М. Кох.

1966 йил 17 сентябрь.

(ТАСС).

*) XVIII асрда АҚШ мустақиллиги учун олиб борилган уруш давридаги демократ арбоб.

ОҚ ЙЎЛ, ОВУЛ ҚИЗИ

Гўзаллик қаерда? У сизга илҳом берган, илк муҳаббат, эзгу ҳисларингизни аллалаган тупроқда, кишилар юрагида. Она тупроқ, кишилар юрагидаги гўзаллик Ҳалима Худойбердиева қўлига қалам тутқизди. У ўз юрти, овули, ҳамқишлоқлари — инсонларга бўлган ҳурмат ва севгисини тўлқинланиб, ёниб шеърий сатрларга жойлади. Ҳалима шеърларидаги асосий мавзуни инсонийлик, азиз кишига муҳаббат, садоқат, қадр-қиммат ташкил қилади. Умидли, сермулоҳаза, меҳнатсевар овул қизига оқ йўл тилар эканмиз, унинг яна ҳам дилбар, яна ҳам сермазмун шеърлар ҳадя этишига умидвормиз.

Эътибор ОХУНОВА.

САККИЗЛИКЛАР

* * *

Боболар бир вақтлар товуқ пати-ла
Қийналиб-қийналиб ёзган сўзларин —
Мен бугун ўқийман, ғароватига —
Тўймайман, ўқийман, тинмас кўзларим.
Мен ҳам муҳаббат-ла анча шеър битдим,
Вақту бевақт ёздим, шомда, пешинда.
Аммо уларга ҳам кечонпардир жим —
Кимдир термулармн, ҳамма гап шунда.

* * *

Ножўя иш пандини ўқиб
Оқил бўлмоқ — бу ҳаммага хос.
Ҳижрон ичра дардга йўлиқиб —
Аҳил бўлмоқ — бу ҳаммага хос.
Қилмай туриб ножўя ишни,
Дуч келмасдан ғамга, бардошга,
Сен қадрлаб олгин кишини —
Кўтариб юр, эъзозлаб бошга.

* * *

Бир савол устида баҳслашдик мудом—
Ким экан дунёда энг бахтли одам?
Тортишувимиздан чиққан хулоса —
Недир, иккимиз ҳам билмаймиз роса.
Буни одамлардан кўрайлик сўраб,
Энг бахтиёр одам ким экан қани?
Улар юксак номин зарларга ўраб —
Кўрсатдилар оққон, мағрур онани.

* * *

Биз ҳар кеч ўтириб макка думбулин —
Кунт-ла ажратамиз кўк поясидан.
Бир боқишда унинг пишиқ-хом хилин
Фарқ этаоламиз арчиб кўрмасдан.
Менинг шеърларим думбуллар мисол,
Мен уни ҳавола қилгум шеърхонга.
У зеҳн-ла ўқир, ажратар дарҳол —
Пишиғин-пишиққа, хомини-хомга.

УМИД

О, оромбахш, қайноқ илҳомим,
Тингла, сендан шудир илтимос.
То чиққунча танимдан жоним —
Қалбим билан бирга бўлсанг бас.
Ишонаман, бир кунмас бир кун
Улғаярсан, топарсан камол,
Яхши ҳосил бермоғи мумкин
Умид билан экилган ниҳол.
Юракларни ром эта олсанг,
Халқим сендан бўлса баҳраманд.
Қалбга мангу ёниқ ўт солсанг,
Ажабмас-да бўлсам қаҳрамон.

ҚАЛБ ДЕЙДИКИ...

Қалин сочлар тўкилиб кетди,
Хазон бўлган кузги барглардек.
Чирой обдон ўкиниб кетди.
«Эвоҳ умрим тугаб қолди» — деб.
Нордек қомат бироз букилиб,
Юз, кўзлардан ажин жой олди.
Биргина қалб у ҳамон кулиб,
Дейди: «ҳали ҳаётим олдда».
Кексаликка бари берар тан,
Фақат қалб дер: «Мен навқиронман».

ИЛК СЕВГИМ

О, илк — муҳаббатим, илиқ муҳаббат,
Тотли туйғуларга тўлиқ муҳаббат,
Баҳор куёшидай иссиқ бўлгин-у
Баҳор ҳавосидай ўзгарма фақат!

* * *

Расул Гамзатовга

Қизлар шеърларингни ёдлар пайдар-пай,
Муҳаббат хатидай қўйишмай қўлдан.
Оғал сенинг номинг ҳассос қўшиқдай
Тилдан-тилга кўчар бизнинг овулда.
Сабаби бор албат, бежизмас бу ҳол —
Гарчи оздир менинг сендан билганим.
Аммо ўз кўзим-ла кўрганман бир чол
Шеърларинг тинглагач кўз ёш қилганин.

* * *

Дунё ташвишларин унут, жонгинам,
Келгил, йўл олайлик сайилгоҳ томон.
Ой бошимиз узра куйлаб жимгина,
Заррин ёғдуларин таратсин ҳар ён.
Дарё куйлаб турсин, куйласин ўрмон,
Улар шовқинларин канда қилмасин.
Биз улар бағрига сой нурисимон
Сингиб кетайлик, ҳа, ҳеч ким билмасин.

* * *

Тун...
Дарчам очаман, ёприлар шамол
Ҳам бостириб кирар оқшом бекаси.
Дўстим! Шундай пайтда ёниқ бир
шам ол,
Сендан йироқ бўлар тун кўланкаси.
Мана, мен ҳам дарҳол ёндирдим чироқ,
Тун шарпасин ёғду қувди, сарҳушман.
У гўё халоскор бўлди-да шу чоқ
Қувғинга учради босқинчи душман.

* * *

Мен қуёшнинг чиқишин кузатганман
Тепаликка чиқиб — олиб тонг маҳали.
Ол шафаққа интилиб қўл узатганман,
Унинг чиндан мафтуниман ҳали-ҳали.
Меҳр қўйдим, сенга ҳам шу шафақ
мисол
Ва талпиндим унга талпинган симон.
Яна қўлим узатилган, турибман лол,
Талпинаман, аммо етаолмайман ҳамон.

* * *

Бувим куйманарди, иссиқда, ўтда
Ўчоққа ўт ёқиб, ҳар тонг, кечқурун.
У ёшини яшаб, дунёдан ўтди,
Онам ўт қалайди ўчоққа бугун.
Ўлим чангалини энаолмай тарк
Вақт келиб, қачондир биз ҳам ўламиз.
Ўчоққа ўт ёқар авлодларимиз—
Ўт ёнса, демак биз тирик бўламиз.

БОЛГАРИЯ, ЎЗБЕКИСТОН САЛОМИНИ ҚАБУЛ ҚИЛ

БОЛГАРИЯЛИК ДЎСТЛАР ШАРАФИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Болгария маданияти декадаси қатнашчилари шарафига 18 сентябрда қабул маросими ўтказдилар.

Қабул маросими ғоят самимий ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди. (ЎзТАГ).

* * *

Тошкент аэропорти яна гулларга тўлиб тошди. Республика пойтахти 19 сентябрда Ўзбекистонда ўтказилган Болгария маданияти декадасида қатнашган азиз меҳмонларни ватанига узатди.

Болгариялик дўстлар билан учрашувлар Ўзбекистон халқига катта қувонч бағишлаганлиги учун дўстларга миннатдорчилик билдириш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари, санъат, фан, адабиёт арбоблари, жамоатчиликнинг кўпгина вакиллари аэропортга келдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов меҳмонлар билан хайрлаша туриб, уларга оқ йўл тилади, қардош болгар халқига республика шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашларидан қизғин салом топширишни илтимос қилди.

Болгария делегациясининг бошлиғи Цола Драгойчева тўлқинлантирувчи сўзлар айтди.

— Совет Шарқининг дурдонаси бўлган Ўзбекистонда биз ўтказган шу ўн кунни ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз. Бизларни гуллар тутиб, табассум билан кутиб олган кишиларни биз ҳамиша эсда сақлаймиз. Юртимизга қайтиб борганимиздан кейин коммунизм тантанаси йўлида эришган ажойиб зафарларингиз ҳақида ватандошларимизга гапириб берамиз,— деди болгар—совет дўстлиги умумхалқ комитетининг раиси.

Аэропортдагилар меҳмонлар билан самимий хайрлашадилар. «Дийдор кўришгунча, хайр!», «Юртимизга яна меҳмон бўлиб келинглар» — дейишди тошкентликлар.

Карнай-сурнайларнинг тантанавор садолари остида, меҳмонлар тушган самолёт осмонга кўтарилиб, Ўзбекистон пойтахти узра бир марта айланиб хайрлашди. (ЎзТАГ).

ОБ-ХАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида ҳаво очиқ бўлади. Шимоли-шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат 28-33 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, кечаси 12-14, кундузи 29-31 даража иссиқ бўлади.

ТОШКЕНТ СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИ ХАБАР БЕРАДИ

Сейсмик станция аппаратлари 18 сентябрь соат 01-50 минутда 5-6 балл ва соат 04-09 минутда 3 балл, 19 сентябрь соат 20-59 минутда 2 баллдан кам миқдорда ер тебранганини қайд қилди.

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ҚАБИҲ МАЙНАБОЗЧИЛИК

Америка буржуа матбуоти бениҳоя хурсанд: Жанубий Вьетнамнинг таъсис мажлисига 11 сентябрда ўтказилган сайловларда генерал Ки «порлоқ ғалаба қозонди». Бу шовқин-суронли кампанияга Оқ уй ҳам қўшилди. Президент Жонсон чоршанба куни журналистлар олдида гапирди. Унинг гапича, Жанубий Вьетнамдаги «сайловлар»да аҳолининг гўё кенг қатнашганлиги Сайгон ҳукмронларига «ишонч билдирилганлигидан» далолат берар эмиш ва жанубий вьетнамлилар, бизнинг яъни АҚШнинг у ерда қилаётган ишларимизни маъқуллаётганликларини» кўрсатган эмиш.

Вьетнам масаласида Вашингтонда айтилаётган гапларга жаҳон аҳли кўпдан бери ишонмайдиган бўлиб қолди. Жанубий Вьетнамнинг ҳозирча интервенциячилар ва уларнинг малайлари контроль қилиб турган қисмида ўтган якшанба куни ўйналган қабиҳ майнабозчиликка бу сафар ҳам Америка сиёсатчилари унчалик кўп тарафдор тўплай олганлари йўқ. Жанубий Вьетнам сотқин генераллари тўдасини оз-моз бўлса ҳам «қонуний» қилиб кўрсатиши лозим бўлган мана шу «сайлов» найрангига АҚШнинг ҳукмрон доиралари ва Сайгондаги қўғирчоқлар катта умид боғлаган эдилар. Шу сабабли Сайгон ҳукумати ўзининг бутун кучини мана шу «сайловларни» тайёрлашга сафарбар қилди.

Жанубий Вьетнам аҳолисини сайлов қутилари олдига ўз ихтиёри билан келтиришнинг имкони бўлмаслигини Вашингтон ва Сайгондагилар яхши билар эдилар. Шунинг учун ҳам генерал Ки милтиқ қўндоғини ишга солиб, сайловчилар овозини тўплашга қарор қилди. Ярим миллионга яқин солдат ва полициячи сафарбар қилинди. Овоз бериш бошланиши биланоқ қуролли солдатлар аҳолини сайлов участкаларига ҳайдаб келтиришга киришдилар. Полициячилар тушган ҳарбий юк автомобиллари Сайгон кўчаларида изғиб юриб, дуч келган кишини ушлаб олиб, овоз бериладиган жойга судраб келавердилар.

Лекин ҳатто шундай вазиятда ҳам жанубий вьетнамликларнинг кўплари бу майнабозчиликка қатнашишдан бош тортдилар. ЮПИ агентлигининг маълумотларига қараганда, масалан, Гуэ шаҳрида «сайловда» қатнашган сайловчилар 30 процентга ҳам етмаган. Бошқа бир қанча шаҳарларда ҳам аҳвол шундай бўлган. Ханойдаги «Нян зан» газетасининг ёзишига қараганда, сайловларда қатнашган сайловчиларнинг сони овозларни санаб чиқиш йўли билан белгиланган йўқ, балки марказий разведка бошқармаси агентларининг дафтарчаларига ёзиб қўйилган рақамлардан кўчириб олинди, холос. Жанубий Вьетнамнинг озод қилинган районларида ўн миллиондан кўпроқ киши яшайди, американлар оккупация қилиб турган районларда эса аҳоли тўрт миллион кишидан ошмайди. Агар шу рақамлар ҳисобга олинадиган бўлса, Америка интервенциячилари ва уларнинг малайлари мамлакат жанубидаги аҳолининг жуда оз қисминигина «сайловларга тортишга» муваффақ бўлганликлари очиқ кўриниб турибди.

Ҳиндистондаги «Пэтриот» газетаси бундай деб ёзади: «Вашингтон Ки ҳукуматини масъул ҳукумат деган янги қиёфада кўрсатишга уринмоқда. Лекин Сайгон хунтасини Вьетнам халқи қўллаб-қувватлаяпти, деб кўрсатиш учун қилинаётган бу уринишга ҳеч ким ишонмайди. Чунки қишлоқ районлари Жанубий Вьетнам партизанларининг контроли остида бўлганлиги сабабли сайловлар фақат шаҳар районларидагина ўтказилди. Яна бунинг устига бу экспериментни асло хатарсиз деб бўлмайди, чунки ҳатто таъсис мажлисига махсус танлаб олинган кишиларнинг ўзлари ҳам, агар аҳвол ёмонлашиб қолса, диктатурага қарши бўлиб қолишлари мумкин». Сайгон ҳукмдорлари шуни назарда тутиб бўлса керак «таъсис мажлиси» деб аталган бу муассасанинг ҳуқуқларини олдиндан чеклаб қўйдилар ва унинг ҳар қандай қарори фақат бизнинг рухсатимиз билангина амалга оширилади, деб олдиндан айтиб қўйдилар.

Хуллас, сайлов майнабозчилиги тугади. Америка пропагандаси сотқин Нгуен Као Ки тўдасига «қонуний, сайланган ҳукмронлар» либосини кийдиришга интилмоқда. Лекин «таъсис мажлиси» деб аталган бу парда Жанубий Вьетнам халқининг ажнабий агрессорларга ва уларнинг қўғирчоқларига қарши умумхалқ курашини тўхтатиб қололмаслигини вашингтондагилар яхши билишади. «Вашингтон пост» газетаси мухбирининг яқинда босилиб чиққан хабаридан маълум бўлишича, ҳозир Сайгонда ўтказилаётган тайёргарлик «АҚШ конгрессига ноябрда ўтказиладиган сайловлардан кейин Американинг бу мамлакатдаги уруш ҳаракатларини кескин равишда кенгайтириш» планлари тузилаётганлигини кўрсатиб турибди. Шу газета Жанубий Вьетнамда Америка қўшинларини анча кўпайтириш тайёргарлиги кўрилаётир, деб ёзмоқда.

Лекин Америка агрессорлари ва уларнинг Сайгондаги малайлари ҳар қанча кучансалар ҳам улар на қурол кучи билан, на сохта найранглар ишлатиш билан Вьетнам халқини ўзларига ҳеч қачон бўйсундира олмайдилар.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЖАҲОН БИР ҲАФТА ИЧИДА

АРАБ ДУНЁСИНИНГ КЕСКИН ПРОБЛЕМАЛАРИ

Араб мамлакатлари иттифоқининг Қоҳирада ўтказилаётган сессияси яқинда ўз ишини тамомлади. Сессияда қатнашган кўпчилик араб давлатларининг ташқи ишлар министрлари бутун араб шарқининг халқларини қизиқтираётган бир қанча муҳим проблемаларни муҳокама қилишди. Сессияда Фаластин проблемаси ҳам, Исроилга ҳарбий ва молиявий ёрдам кўрсатаётган Ғарб давлатлари билан Араб мамлакатларининг муносабатлари ҳам, Англия империалистларининг Яман Араб Республикасига қарши агрессияси давом этаётганлигини ҳам муҳокама қилдилар.

Яман атрофида вужудга келган аҳвол ҳозирги вақтда араб дунёсидаги прогрессив кучларнинг ҳаммасини алоҳида ташвишга солмоқда. Яманда ички жанжаллар тўрт йилдан бери давом қилиб келмоқда ва Ғарбдаги қудратли давлатлар бу кичкина республикага тўхтовсиз тазйиқ ўтказмоқдалар. Шу сабабли Яманнинг бошига тушган фожиа араб дунёсидаги энг муҳим проблемалардан бири бўлиб қолди. 1962 йил 26 сентябрда Санода бўлган тўнтариш Яман подшосини мамлакатдан ҳайдади ва бу мамлакатни ўрта аср зулматидан қутқарди, Яман халқининг ўзида ҳам, Жанубий Арабистондаги бошқа халқларда ҳам феодал реакциясининг таянчи бўлиб қолган бу ерда туб ўзгаришлар бўлади, деган катта умидлар туғдирди. Араб шайхликлари ва султонликларининг ҳукмронлари, шунингдек Ғарбнинг нефть магнатлари Ямандаги революцион воқеаларни кўриб ўлгудек ваҳимага тушиб қолдилар.

Яман атрофида кескин кураш авж олиб кетди. Бу кураш Яман халқи бутун мамлакатда революцион ҳокимиятни ўрнатишга муваффақ бўла оладими ёки унинг душманлари ёш республикани емириб ташлайдиларми, деган масалани ҳал қилиб бериши керак эди. Бирлашган Араб Республикаси Яман халқига ёрдам қилиб, бу мамлакатга ўз қўшинларини юборди. Подшопарастлар билан республикачилар ўртасидаги қуролли можаро дам пасайиб, дам кучайиб давом этди, мамлакатнинг ички доирасидан чиқиб, кескин умумараб проблемасига айланди. Бу можарога Саудия Арабистони аралашиб, подшопарастларга ҳомийлик қила бошлади, Бирлашган Араб Республикаси эса республикачиларга ёрдам беришга киришди. Тўрт йиллик уруш мамлакатнинг сиёсий ва иқтисодий аҳволини жуда чатоқлаштириб юборди.

Империалистлар бу ўзаро урушни зўр бериб авж олдирмоқдалар. Яманнинг қўшниси бўлган қўғирчоқ Жанубий Арабистон федерациясида жойлашган инглиз мустамлакачи қўшинлари Яманга қарши муттасил қуролли иғволар ташкил этмоқдалр. Кейинги вақтларда инглизлар Яман Араб Республикасига ҳарбий тазйиқ ўтказишни жуда кучайтириб юбордилар. Британия қўшинлари Яман чегарасидаги қишлоқларни нуқул ўққа тутмоқдалар. Яқинда эса Англия ҳарбийлари Яманнинг қоқ биқинида—Бобил-Мандаб бўғозида катта авианос иштироки билан ҳарбий маневр ўтказдилар. Бундан бир неча кун муқаддам Жанубий Арабистондаги инглиз мустамлакачи маъмурлари федерациянинг Яман билан бўлган чегарасини ёпиб қўйдилар ва Яман билан ҳар қандай савдо-сотиқ қилишни тақиқлаб қўйдилар. Яман Республикасига қилинаётган бу иқтисодий блокада Яманни заифлантириб қўйиш, унинг экономикасини издан чиқариш мақсадини кўзламоқда. Кейинги вақтларда инглизларнинг Яман Республикасига тазйиқни кучайтирилаётганлигининг сабаби шуки, Вильсон ҳукумати Адандаги ўзининг ҳарбий базасини 1968 йилда эвакуация қилиш тўғрисида берган ваъдасини бажариш пайти келгунча, Арабистон жанубидаги воқеаларнинг боришини ўз фойдасига ўзгартирмоқчи бўлиб турибди. Лондоннинг Саудия Арабистони короли Файсалга хушомадгўйлик қилаётганлигининг сабаби ҳам шу. Англия Саудия Арабистонига «Лайтнинг» ҳарбий самолётларини ва бошқа қурол-яроғларни етказиб бермоқда. Бу қуролларнинг ҳаммаси Яман Республикасига яқин жойларга тўпланмоқда.

Гарчи Файсал Яман проблемасини тинч йўл билан бартараф қилиш тўғрисида ўтган йил август ойида Жадда шаҳрида Саудия Арабистони билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида тузилган битим шартларини бажаришга расман мажбур бўлса ҳам, аммо Саудия Арабистонининг ҳукмронлари Яманга қарши ўз кирдикорларини давом эттирмоқдалар. Араб матбуотининг ёзишига қараганда, Саудия Арабистони Яман подшопарастларини махфий равишда қуроллантириб, уларни республикага янги ҳужумлар қилишга тайёрламоқда.

Бинобарин Ямандаги, айниқса унинг жанубий чегараларидаги аҳвол ҳали ҳам жуда кескин бўлиб турибди. Илғор араб мамлакатлари, аввало, Бирлашган Араб Республикаси Яман проблемасини тинч йўл билан бартараф қилмоқ учун жуда кўп куч ва ғайрат сарфламоқдалар. Бунга, жумладан, Жадда битимини бажаришга қайтиш мақсадида Саудия ва Миср вакилларининг яқинда — Кувайт воситачилигида — ўтказилган учрашуви далил бўла олади.

Ўзаро урушга чек қўймоқ учун Яман проблемасини тинч йўл билан бартараф қилишга Қоҳира ҳам, Сано ҳам тайёр. Шу билан бирга Яман халқи ва унинг дўстлари республиканинг революцион ғалабаларини сақлаб қолиш ва ағдариб ташланган ўрта аср тартибларини қайта тиклаш ҳақидаги уринишларнинг ҳаммасига қатъий зарба бериш ниятидадир.

Вьетнам Демократик Республикаси. Вьетнам халқ армияси понтончилари сувни сузиб ўтиш учун тайёргарлик кўришяпти. ВИА-ТАСС фотоси.

ФЕРВУРД ЎЛДИРИЛДИ—АПАРТЕИД СИЁСАТИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Жанубий Африка Республикасининг бош министрлиги лавозимини ўлдирилган Фервурд ўрнига 13 сентябрда собиқ юстиция министри Бальтазар Форстер бажаришга киришди. Жанубий Африканинг айни вақтда мамлакатдаги ҳукмрон оқ иркчилар миллатчи партиясининг ҳам раҳбари бўлиб қолган янги бош министри радио орқали сўзлаган ўзининг биринчи сиёсий нутқидаёқ бундай деди:

«Апартеид сиёсатига ҳеч қандай ўзгариш киритилмайди. Менинг мақсадим — Хендрик Фервурд ҳалок бўлган йўлда боришни давом эттиришдир».

Шу муносабат билан Америкадаги «Нью-Йорк таймс» газетаси бундай деб ёзди: «Хендрик Фервурд ўрнини эгаллаши мумкин бўлган бошқа арбоблардан ҳеч бири иркчилик қонунларининг кўпларини ўзи тузган ва жорий қилиб келган мана шу 50 яшар юстиция министри каби полициячилик давлатининг репрессив иркчилик сиёсатини ва қонунларини шу қадар яққол гавдалантира олмайди. Миллатчиларнинг раҳбарларидан бошқа ҳеч бир киши иккинчи жаҳон уруши даврида фашистлар манфаатини кўзлаб махфий иш олиб борганлиги учун турмага қамаб қўйилган Форстер каби африкалыклар жамоатчилигини шу қадар ҳаяжонга сололмас эди ва Африкадан ташқаридаги одамларнинг ҳис-туйғуларини шу қадар таҳқирлай олмас эди. Форстернинг бош министр қилиб тайинланганлиги шуни очиқ кўрсатиб турибдики, Жанубий Африка Республикасидаги миллатчилар мамлакатни бошқариш жиловини миллатчи партия арбоблари орасида энг экстремист, энг шафқатсиз ва энг омонсиз диктатор қўлига бериб қўйдилар ва бунинг оқибати нималарга олиб келишини асло ўйламадилар.

Фервурд ҳаёт вақтида ўтказилиб турган сиёсат сабабли Жанубий Африка Республикаси «халқлар турмаси» деган мудҳиш номга эга бўлиб қолди. Бу мамлакат энг ашаддий иркчиликнинг қалъасига айланди. Бу мамлакатдаги ўн уч миллион африкалик аҳоли жуда шафқатсизлик билан таъқиб қилинмоқда ва энг элементар инсоний ҳуқуқлардан маҳрум қилиб қўйилган. Фақат битта рақамни кўрсатиб ўтайлик. Жанубий Африка Республикасида ҳар йил уч юз мингдан кўпроқ киши қамоққа олиниб, турмада сақланмоқда. АҚШ, Англия, Ғарбий Германия ва бошқа Ғарб давлатларидаги қудратли монополияларнинг мададига таянаётган мана шу жирканч апартеид системаси Африкадаги миллий озодлик ҳаракатига ғов бўлиб хизмат қилмоқда. Африканинг туб аҳолисига қарши жуда кўп шафқатсиз қонунлар тузиб берган ҳозирги бош министр Форстер бу системани вужудга келтиришга ва кенгайтиришга анчагина ҳисса қўшган.

Ҳозирги вақтда мўътабар кузатувчиларнинг кўплари, апартеид сиёсати тағин ҳам кўпроқ кучайтирилади, деган фикрни айтмоқдалар. Уларнинг айтишларича, Жанубий Африкада яна бир қанча иркчилик қонунлари нашр этилади, бошқа фикрдаги кишиларнинг ҳаммасига қарши янги репрессиялар амалга оширилади. Равшандирки, бундай сиёсат Африка халқларининг, бутун прогрессив инсониятнинг Жанубий Африка Республикасидаги иркчи ҳукмронларга нафратини тағин ҳам кўпроқ кучайтиради.

Апартеид системаси ахир бир кун емириб ташланиши турган гап. Жанубий Африкада африкаликлар миллий конгрессининг органи бўлган ва Доруссаломда нашр қилинаётган «Спотлайт он Сауд Африка» журнали бундай деб ёзади:

«Бизнинг халқимиз Фервурднинг ўлдирилганлигига сира ачинмайди, лекин пайти келиши билан у ўзининг жирканч апартеид системасини давом эттираётганларни тормор келтириш учун кўзғолади».

Ф. САЙФУЛМУЛУКОВ. (ТАСС).

ФУТБОЛ

ПШЕНИЧНИКОВНИНГ ПАРВОЗИ

Якшанба куни Белград шаҳрида Югославия ва СССР терма командаларининг учрашуви бўлиб ўтди. Европанинг энг кучли командаларидан ҳисобланган бу иккала гигантларнинг учрашуви футбол шарҳловчилари ва кўп сонли ишқибозлар армиясининг диққат марказида турди.

Югославия терма командаси — деярли ҳаммаси яхши спорт формасида бўлган ёш футболчилардан иборат составда майдонга тушди. Шунингдек СССР терма командаси составида ҳам бир неча янги ўйинчилар, шу жумладан: «Пахтакор»нинг етакчи ўйинчилари— Красницкий, Пшеничников ва бошқалар бор эди. Матчда Казаков — Красницкий тандеми қўл келди. Учрашувнинг дастлабки минутларидаёқ улар бошлаган комбинация яхши натижа билан тугади. Казаков оширган тўпни Геннадий Красницкий совуққонлик билан мезбонлар дарвозасининг қуйи бурчагига йўналтирди. Лекин тўп урилгандан сўнг ҳам Морозовнинг йигитлари ҳужумни сусайтирмадилар. Қарши ҳужумларнинг бирида Югославия терма командасининг ҳимоячиси дарвоза томон учиб бораётган тўпни қўли билан тўхтатиб қолади. 11 метрлик штраф тўпини эса Матвеев киритди.

Меҳмонларнинг икки тўпига мезбонлар ҳужумчи Мушкович киритган бир тўп билан жавоб бердилар. Майдон эгалари ҳисобни бараварлаштиришлари мумкин эди. Лекин дарвозабон Пшеничников маҳорат билан ўйнаб бир неча қийин тўпни ушлаб қолди.

Шундай қилиб жаҳон футбол чемпионатидан сўнг СССР терма командаси биринчи марта контроль учрашуви ўтказиб 2:1 ҳисобида ғолиб чиқди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар, 9.30 — Енгил куйлар, 9.45 — «Самарқанд консервалари» (тож.), 10.10 — Латин Америкаси халқлари куйлари, 10.30 — Қўшиқ ва романслар, 10.55 — Медицина темасида (суҳбат), 11.10 — Оммани ғоявий-сиёсий руҳда тарбиялаш» (рус.), 11.25 — Фортепьяно пьесалари, 12.15 — Спорт, 12.30 — Опералардан ариялар, 13.30 — Концерт, 16.15 — Қардош республика композиторлари ижоди (Арам Хачатурян), 18.10 — М. Ю. Лермонтов. «Икки асира», 19.20 — Қорақалпоқ куйлари, 20.00 — «Чорвоқ қурувчиларининг меҳнат вахтаси» (рус.), 20.10 — Оперетта саҳифаларида, 20.45 — Янгича урф-одатлар, янгича анъаналар, 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00 — Дунё воқеалари, 22.10 — Концерт (халқ талантлари), 22.40 — Ойбек. «Навоий» романи (рус.), 23.20 — Концерт (янги Тошкентни қураётганлар учун).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Болгария пионерлари ижоди (мактаб ўқувчилари учун), 18.50 — Мактаб тажриба участкасида, 19.10 — Экран янгиликлари, 20.10 — Мамарасул Бобоев. Шабада ва япроқлар, 20.30 — Афсона ва куйлар (сурнай навоси).

21.10—Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 21.15 — Телевизион янгиликлар, 21.30 — Тошкент қурилмоқда (Озарбайжон қурувчиларига бағишланган эшиттириш ва концерт). 22.30 — Реклама ва эълонлар, 22.35 — Мен ва газ колонкаси (илмий-оммабоп фильм), 22.45 — Леа (телеспектакль).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Пўлатдек тоблан (болалар учун), 17.30 — Саратов ёдгорлиги (бадиий ҳаваскорлар концерти), 17.50 — Қанотлар (телеспектакль), 19.50 — Тошкент янгиликлари.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IX да Сарвқомат дилбарим. 21/IX да Ўғирланган умр.

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА (ёзги театр) 20, 21 сентябрда ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Қундуз Миркаримова, Тоштемир Шарипов, солистлардан Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова, Ҳадича Алимардонова, Тўхта Рисметова, Низом Садриев, Рустам Мадраҳимов, Жуманиёз Бобожонов ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар парк кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

11-ШАҲАР ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1966/67 ўқув йилига ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртидаги ихтисослар:

саноат ускунаси, иккиламчи коммутация, станция, подстанция ва тармоқларни монтаж қилувчи электромонтёр, электрослесарь, саноат вентиляцияси слесари.

Ўқиш муддати — 1 йилдан 2 йилгача.

8-10-синф ҳажмида маълумотли, 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқувчилар 3 маҳал бепул овқат ва кийим билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 8-уй. Телефон 5-06-80.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТГА

линотипчилар, версткачилар, печатниклар, қоғоз қирқувчилар, шоферлар, вахтёрлар, уборщицалар, стереотипёрлар, шогирдлар, наборщиклар, экспедиторлар, автослесарлар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 2-қават, кадрлар бўлими.

Тошкентдаги 14-ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1966/67 ўқув йилига ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосларда малакали ишчилар тайёрлайди:

металл токари;

механика-йиғув ишлари слесари, контроль-ўлчов асбобларини ремонт қилувчи слесарь, ҳисоблаш машиналарини ремонт қилувчи слесарь, саноат ускунасини ремонт қилувчи слесарь, тарозиларни ремонт қилувчи слесарь;

электросваркачи;

қолипчи-қуювчи.

7—8—11-синф ҳажмида маълумоти бўлган 15-18 ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 2 йил.

Билим юртига имтиҳонсиз қабул қилинади.

Ўқувчилар 3 маҳал бепул овқат, кўчалик кийим ва иш кийими билан таъминланади.

Электросваркачи, ҳисоблаш машиналарини ремонт қилувчи слесарь, қолипчи-қуювчи группаларига қабул қилинган ўқувчилар ётоқ билан таъминланади.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб берилади: таржимаи ҳол, турар жойдан справка, 3х4 сантиметр ҳажмида 6 та фотокарточка, 8-синфни тамомлаганлик ҳақидаги гувоҳноманинг асли ёки табель, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, паспорт (асли), мактабдан характеристика.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев райони, Сельмаш кўчаси, 14-уй («Ташсельмаш» завод клуби ёнида). Телефон 6-20-81, 6-84-44.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Х. М. АБДУЛЛАЕВ НОМЛИ ГЕОЛОГИЯ ВА ГЕОФИЗИКА ИНСТИТУТИ қуйидаги лабораторияларининг вакант старший илмий ходимлари вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ядро геохимияси, чўкма рудогенез, геохимик цикл ва процесслар, сейсмик кузатшлар бўлими (сейсмотектоника, сейсмология, математик статистика, гормоник анализ, эластиклик назарияси, геофизика) — 6 ўрин.

Конкурсда ўз ихтисосининг профилига мувофиқ фан докторлари ва кандидатлари қатнаша олади.

Конкурс муддати— 2/X гача.

Конкурс ҳақидаги низомда кўрсатилган ҳужжатлар институт директори номига ёзиб тақдим қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Академик Сулаймонова кўчаси, 33-уй.

ИШГА ТАКЛИФ:

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА бухгалтерлар, старший бухгалтерлар, кассирлар, русча машинисткалар, уборщицалар

КЕРАК

Навоий кўчаси, 13-уйда бош бухгалтерга мурожаат қилинсин. Телефон 4-65-10, 4-65-12.

«СТРОЙТЕРМОИЗОЛЯЦИЯ» 2-БОШҚАРМАСИГА Тошкентда ва жойларда ишлаш учун: изолировщиклар, тунукасозлар, тунука том ёпувчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Иш ҳақи — ишбай-прогрессив асосда. Мутахассисларга тарифнинг 50 проценти миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Республикада квартира бир йил ичида. Тошкент шаҳрида бир ярим йил ичида берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 23-уй, Телефон В-3-08-96.

«УЗГЛАВЭЛЕКТРОСНАБСБЫТ» РЕСПУБЛИКА БАЗАСИГА старший товароведлар, бухгалтерлар, юрист-претензионист, русча секретарь-машинистка, русча машинистка, склад мудирлари, склад учётчиклари, склад ишчилари, автопогрузчик ҳайдовчилар, шоферлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Уста Ширин кўчаси, 125-уй (7-троллейбус, 11-автобуснинг «Металлобаза» остановкаси, 10, 14, 43, 56-автобуснинг «Трактор йиғув заводи» остановкаси). Телефон 4-38-63, 4-38-62.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.